PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVI Nr. 13 990 | Vineri 14 august 1987 | Prima ediție | 6 PAGINI — 50 BANI

Din noua arhitectură a municipiului Constanța

23 August 1944-1987

ÎN ÎNTÎMPINAREA ZILEI DE 23 AUGUST — marea noastră sărbătoare națională

Pentru accelerarea ritmului de execuție pe șantierele de investiții

TEHNOLOGIILE MODERNE — LARG GENERALIZATE!

Modernizarea activității de construcții-montaj este un subiect de mare actualitate. El polarizează atenția unor largi colective de specialiști din cercetare, proiectare și execuție, a unui însemnat număr de muncitori și maiștri, recomandați de o înaltă pregătire profesională și o bogată experiență. Și este absolut firesc să fie așa. Înfăptuirea marilor programe de investiții ale țării în condiții de eficiență economică superioară, realizarea unor obiective economice și sociale de anvergură presupun, desigur, **creșterea susținută a ritmurilor de lucru pe șantiere și scurtarea duratelor de execuție.** Mai presupun însă și o tot atît de atentă grijă pentru **reducerea cheltuielilor, pentru folosirea cu spirit gospodăresc și economisirea severă a materialelor și energiei.** Din perspectiva acestor cerințe, formulate cu stăruință de secretarul general al partidului, se poate aprecia că activitatea de pe șantiere se află în fața unui exigent examen de ridicare generală a nivelului tehnic și calitativ al lucrărilor de investiții.

Premisele materiale necesare atingerii acestui obiectiv sînt asigurate. Unitățile de construcții-montaj dispun de o puternică bază tehnică și materială, reprezentată prin mașini, utilaje și dispozitive de execuție moderne, de mare randament, prin tehnologii de lucru și materiale cu caracteristici superioare, folosite pe scară largă la realizarea noilor obiective; la rîndul lor, institutele de cercetare, de inginerie tehnologică și proiectare au acumulat o largă experiență, demonstrată prin elaborarea unor proiecte cu nimic mai prejos decît cele mai importante realizări pe plan mondial.

De altfel, pe multe șantiere au fost aplicate în premieră tehnologii de execuție avansate, cu eficiență certă și imediată, au fost implementate metode de conducere și organizare a lucrărilor care și-au dovedit din primul moment viabilitatea. Practic, în fiecare unitate a Ministerului Construcțiilor Industriale au fost elaborate studii de organizare superioară și modernizare a proceselor de producție, stabilindu-se totodată măsurile concrete și metodele specifice de aplicare a lor.

Este un fapt pozitiv care evidențiază, pe lingă capacitatea lucrătorilor din acest domeniu de a îndeplini în condiții tot mai bune sarcinile încredințate de partid, **marile rezerve existente în ce privește perfecționarea activității de construcții-montaj.** Concluzia ce se desprinde de aici este limpede: **preocupările de pînă acum se cer adîncite în continuare, iar cele mai bune soluții constructive și tehnologii de execuție trebuie popularizate larg și generalizate fără rezerve.** Fapt care implică examinarea critică și reconsiderarea continuă a stilului și metodelor de lucru folosite, dar și un **uriaș efort organizatoric,** de consolidare a climatului de emulație menit să permită afirmarea deplină a experienței pozitive, valoroase.

Acesta este motivul pentru care ne-am propus ca, în continuare, să prezentăm cîteva din realizările remarcabile obținute de constructori și proiectanți în domeniul promovării progresului tehnic, datorate pasiunii și competenței profesionale ale acestora, dar mai ales hotărîrii de a se situa pe coordonatele unei noi calități în munca desfășurată.

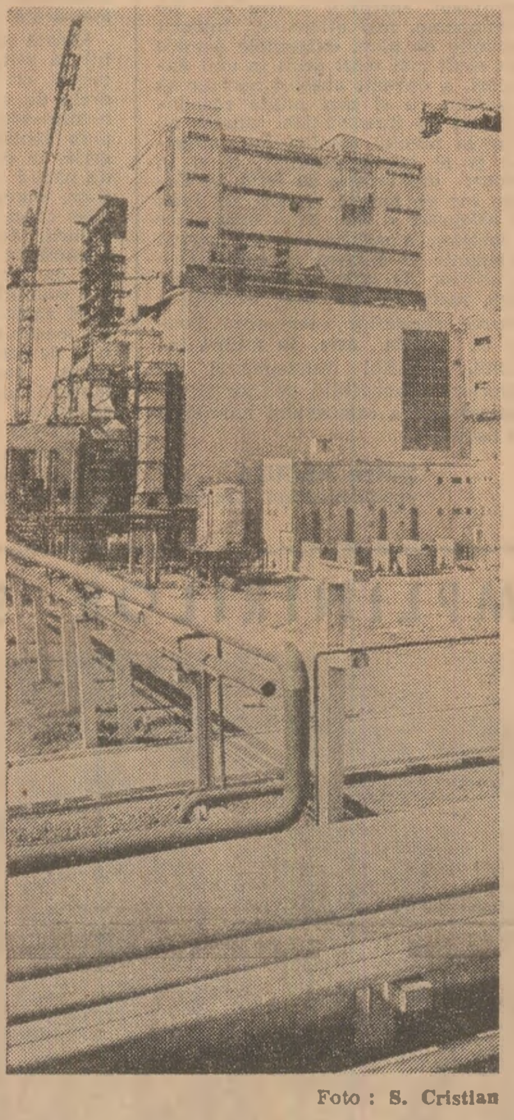

Foto: S. Cristian

Grad de mecanizare 90 LA SUTĂ

Construcția noii Întreprinderi de medicamente din Tîrgu Mureș reprezintă, în multe privințe, un model. Iar cînd afirmăm acest lucru avem în primul rînd în vedere **proiectul original și ingenios, precum și tehnologiile de execuție aplicate în premieră pe țară,** fapt care a făcut ca, nu la o lucrare sau alta, ci pe ansamblu, **gradul de mecanizare să se ridice la cote înalte: peste 90 la sută.** O observație importantă: noutățile aplicate pe șantier au impus o colaborare strînsă, plină de solicitudine, între Trustul de construcții industriale din Cluj-Napoca și furnizorul principal, Întreprinderea de prefabricate din beton armat Ungheni-Mureș. Dar să intrăm în cîteva amănunte pe care ni le oferă Mircea Chirvase, inginerul-șef al antreprizei din Tîrgu Mureș:

— Noutatea cea mai frapantă constă în faptul că **peste 90 la sută din construcția întreprinderii este realizată cu elemente prefabricate.** Deschiderile foarte mari, de 12x12 m, au fost executate prin precomprimare, fără nici o grindă aparentă. Datorită grijii deosebite cu care proiectantul, Institutul politehnic din Cluj-Napoca, a studiat această soluție, planeitatea planșeului, cu o deschidere foarte mare, s-a obținut fără tencuieli la tavan sau prin susținerea cu grinzi, ca în trecut.

— Care este, cuantificată, eficiența acestui mod de lucru?

— În primul rînd, **manopera a fost considerabil redusă,** 99 la sută din lucrări fiind practic mecanizate. În al doilea rînd, s-au creat condiții deosebite de exploatare a fabricii, care dispune de o întinsă suprafață plană, ușor de întreținut. Soluția aplicată a dus, pe de altă parte, la **diminuarea consumurilor materiale cu peste 30 la sută.** Pentru aceasta, Întreprinderea de prefabricate din Ungheni a trebuit să realizeze în premieră, și a făcut-o excelent, casetele prefabricate, cu un înalt grad de precizie și de finisaj, pentru care tencuiala tavanului este exclusă. În sfîrșit, comparativ cu o construcție similară, dar executată în soluția monolită, în cazul nostru **durata de execuție a fost mai mică cu circa 50 la sută,** eliminîndu-se și cofrajele, cu toate cheltuielile aferente. Datorită deschiderilor foarte mari, în timpul exploatării, spațiile halelor de producție pot fi modificate în funcție de schimbările tehnologice, fără cheltuieli importante.

Să mai reținem și o altă noutate. Tot la corpul de fabricație s-au utilizat, în premieră, **panouri de fațadă din beton aparent, portante, pe trei niveluri.** Ele nu numai că închid clădirea, dar susțin și trei planșee. Se elimină astfel elementele de susținere clasice a acestor planșee, iar faptul că sînt realizate din beton aparent face ca finisajul să nu mai fie necesar, iar întreținerea să se limiteze la o simplă spălare. Dacă la aceasta adăugăm și faptul că în tot corpul clădirii s-au introdus panouri din beton aparent, realizate, încă la turnare, cu motive ornamentale, ne putem imagina aspectul arhitectonic al

(Continuare în pag. a III-a)

Aspect de la standul de probe al atelierului circuite imprimate de la Întreprinderea „Electrotehnica" din Capitală

Culegători de lumină în Valea Doftanei

Dincolo de falnicul piept de beton așezat în calea apelor la Paltinu, Valea Doftanei pare, în acest sfîrșit de vară toridă, scufundată într-o mare de liniște și de clorofilă. Zăbunuri grele de păduri îmbracă umeri lați de coline, pînă departe în zări, unde se amestecă cu aburul străveziu al munților.

Din cînd în cînd, doar cîte un camion forestier sparge zgomotos liniștea paradisiacă, așternind caiere grele de praf peste coroanele arborilor.

Și din nou — liniște adîncă. Așa i se pare reporterului Valea. Părere pe care ing. Mircea Cosma, directorul Antreprizei de construcții-montaj Prahova, nu o susține.

Dimpotrivă, el argumentează că de cîțiva ani buni „e destulă agitație în această mirifică vale și așa o să mai fie încă vreo cîțiva ani buni de-acum încolo, pînă ce se va încheia amenajarea complexă a zonei".

Cît călătorim împreună în sus, spre obîrșia Doftanei, reținem din sintetica prezentare a inginerului Cosma cîteva date de referință în „biografia" acestui proiect. La încheierea lui, după 1990, vor ființa pe întreaga Vale a Doftanei și pe afluenții săi 13 microhidrocentrale. Deocamdată, patru dintre ele și-au căpătat identitatea. Prima a fost Teșila-1, intrată în funcțiune în urmă cu mai bine de doi ani. A urmat apoi Negraș-1, pusă în funcțiune, în avans, la începutul acestei veri. Ambiția constructorilor și montorilor este ca, pînă la 23 August, să intre în exploatare, tot cu un avans substanțial, Negraș-2 și Teșila-2. Ținta eforturilor lor este ca pînă la Conferința Națională a partidului să pună la dispoziția economiei o putere totală instalată de 5,2 MW.

Pentru acest strop de putere pe care și-au propus să-l dăruiască țării cu un ceas mai devreme, cei peste 70 de constructori și montori nu-și găsesc răgaz de odihnă în aceste zile de vară.

În timp ce pe firul Doftanei se apropie grabnic ceasul inaugurărilor, în valea strîmtă și

Ioan ERHAN

(Continuare în pag. a III-a)

Luminoasă pagină din istoria luptei poporului român, condus de partid, pentru libertate socială și națională

43 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă

Victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de acum 43 de ani a încununat lupta aspră, eroică a poporului român pentru dreptate și libertate socială, pentru independență și suveranitate națională. **„Actul de la 23 August** — arată secretarul general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU — nu a venit din cer, ci a fost rezultatul luptelor îndelungate ale poporului român, al faptului că partidul comunist, în alianță cu partidul socialist, cu celelalte forțe revoluționare și patriotice, s-a aflat tot timpul în fruntea luptei de apărare a intereselor vitale ale întregii națiuni".**

La temelia victoriei revoluției din August 1944 se află bogata experiență a luptei revoluționare a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a întregului popor român pentru libertate socială și națională, eroicele bătălii ale luptei antifasciste din deceniul al patrulea. După cum se știe, încă de la sfîrșitul celui de-al doilea deceniu și începutul deceniului al treilea ale acestui secol, forțele cele mai reacționare ale burgheziei din unele țări europene au trecut la lichidarea libertăților democratice și la instaurarea dictaturilor fasciste. În 1920 vine la putere dictatura fascistă horthystă în Ungaria, în 1922 se instaurează fascismul la conducerea Italiei, în 1923 triumfă dictatura fascistă în Bulgaria, iar în 1926 în Portugalia. Urmează, în același an 1926, instaurarea dictaturii militare în Polonia, în 1929 a dictaturii militaro-regale în Iugoslavia, iar în 1933 a dictaturii fasciste hitleriste în Germania. În anul 1934 se instaurează fascismul în Austria, în 1936 vine la putere dictatura militară în Grecia, iar în 1939 se instalează dictatura fascistă în Spania.

Conștient că pericolul fascist și revizionist amenința direct interesele supreme ale poporului nostru, **P.C.R. s-a situat în fruntea forțelor patriotice naționale, desfășurînd largi acțiuni pentru unirea tuturor partidelor și organizațiilor politice și profesionale, a claselor și grupărilor sociale ale căror interese coincideau cu cele ale țării, ale democrației, într-un larg front popular de luptă pentru apărarea independenței și integrității țării, pentru a bara calea fascismului și a războiului.** În acest sens, Partidul Comunist Român a reușit să strîngă în jurul său clasa muncitoare, masele țărănești, intelectualitatea progresistă, alte pături și categorii sociale. El și-a lărgit contactele cu grupările și organizațiile democratice, a stabilit legături cu diferite fracțiuni ale forțelor politice burgheze și cu un mare număr de personalități politice. Rezultatul acestei activități s-a concretizat în crearea a zeci de organizații de masă democratice, antifasciste: Comitetul național antifascist, Liga muncii, Blocul democratic, Frontul plugarilor, Uniunea oamenilor muncii maghiari (Madosz), Frontul studențesc-democrat, Frontul feminin ș.a. Se poate aprecia că între viziunea din care a derivat crearea Comitetului Național Antifascist, în 1933, în conducerea căruia a fost desemnat, de către partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și cea care a stat la baza alianțelor politice largi, avînd ca obiectiv făurirea Frontului Unic Național al poporului român, care a chezășuit victoria epocală a insurecției din August 1944, există o legătură de continuitate și de împlinire istorică.

Țelurile urmărite de Comitetul Național Antifascist au fost expuse în Apelul publicat în iulie 1933. *„Strîngînd în jurul acțiunii antifasciste pe toți cei care lucrează cu brațul sau cu mintea la orașe și sate* — se spunea, între altele, în Apel — *vom putea stăvili în România triumful unui curent care poartă în el germenul de distrugere a tot ce este izvor de muncă și gîndire. Cu acest țel chemăm la organizare temeinică și luptă nesovăitoare".* Ecoul acestui apel s-a materializat în crearea de comitete regionale și locale antifasciste într-un mare număr de orașe ale țării, care au inițiat numeroase acțiuni antifasciste cu o puternică rezonanță politică. Practic întreaga țară fusese împînzită de rețeaua acestor comitete, ceea ce dovedea puternica stare de spirit antifascistă a întregului popor român.

Aceeași realitate a fost evidențiată, în anii 1934—1936, de marile întruniri și manifestații de stradă împotriva pericolului fascist, revizionist, a războiului, care au culminat cu ampla demonstrație de la 31 mai 1936 din București și din alte centre ale țării. Inițiată de Partidul național-țărănesc, pentru răsturnarea guvernului liberal, aceasta a fost transformată de Partidul Comunist Român într-o manifestație de luptă împotriva fascismului și războiului. Adresîndu-se în preajma acelei zile maselor largi populare, muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, partidul comunist chema: *„31 mai trebuie să fie ziua de închegare a Frontului popular antifascist și antirăzboinic (...) Întrunirea de la 31 mai trebuie organizată de noi; comuniștii trebuie să fie forța motrice în pregătirea lui 31 mai".* La rîndul său, organul de presă al Frontului studențesc-democrat scria: *„Manifestația de la 31 mai în condițiile actuale nu trebuie să fie numai manifestarea Partidului național-țărănesc, ea trebuie să fie o manifesta-*

Conf. univ. dr. Ion ARDELEANU

(Continuare în pag. a V-a)

CANTITĂȚI CÎT MAI MARI DE FURAJE PENTRU DEZVOLTAREA ZOOTEHNIEI

- **Mai multă atenție strîngerii și depozitării fînului**
- **Programul de însilozare — îndeplinit exemplar**
- **Toate resursele de nutrețuri să fie adunate și cît mai bine conservate pentru iarnă**

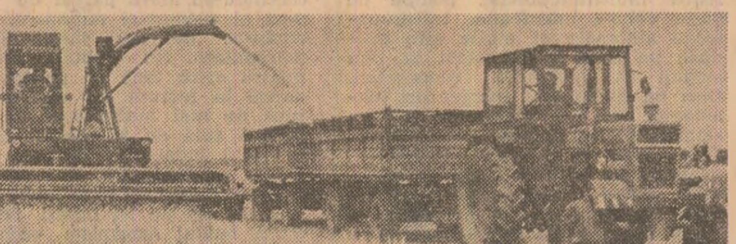

Asigurarea furajelor în cantități îndestulătoare și de cea mai bună calitate constituie principala condiție de care depinde sporirea efectivelor de animale și creșterea producției zootehnice. Iată de ce, în aceste zile, concomitent cu desfășurarea celorlalte lucrări agricole de sezon, este necesar să continue în ritm intens strîngerea și depozitarea furajelor. Această acțiune de mare însemnătate economică trebuie să preocupe în cea mai mare măsură organele și organizațiile de partid, consiliile populare și organele de specialitate, ele avînd datoria să sprijine unitățile agricole în ce privește îndeplinirea prevederilor de strîngere și depozitare a fînului și de însilozare a nutrețurilor. Întrucît în multe unități agricole balanța furajelor nu a fost echilibrată, este necesar să fie identificate și recoltate toate sursele de nutrețuri.

ÎN PREGĂTIREA CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI CULTURII SOCIALISTE

EDUCAȚIA POLITICĂ — latură esențială a formării omului nou, a conștiinței sale revoluționare

Educația politică reprezintă un factor important în comunicarea dintre partid și mase. Prin intermediul său, oamenii dobîndesc pregătirea ideologică, culturală și intelectuală cu ajutorul căreia înțeleg și interpretează evenimentele pe care le trăiesc, diverse fenomene și procese ale evoluției și dezvoltării sociale contemporane, ale făuririi noii orînduiri. Ea își atinge scopul atunci cînd oamenii își însușesc și deprind orientări valorice care determină participarea activă la viața socială, îi ajută să-și pună deplin în valoare potențialul de muncă și creație.

Importanța cu totul deosebită a educației politice în societatea noastră rezultă tocmai din necesitatea de a face din conștiința socială o forță transformatoare în toate domeniile, o forță materială în edificarea socialismului și comunismului. „Este necesar, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, *să nu ne mai închinăm în mod fatalist în fața tezei că conștiința rămîne în urma dezvoltării bazei materiale, ci să înțelegem că, dezvoltînd baza materială, avem posibilitatea — și trebuie să facem — ca conștiința să se ridice la nivelul bazei materiale și chiar să devină, ea însăși, o forță materială mobilizatoare, în stare să călăuzească întreaga noastră activitate, să lumineze calea poporului nostru spre societatea socialistă multilateral dezvoltată, spre comunism*".

Apropiatul eveniment din viața țării — Congresul educației politice și culturii socialiste — prilejuind o analiză multilaterală a activității de modelare a conștiinței noi, revoluționare, îndeamnă cu atît mai mult la analiza exigentă a activității din domeniul educației politice, ca latură esențială a muncii de formare a omului nou. Educația politică este comunicare esențială între oameni și nu simplă transmitere de informații sau sarcini. Ceea ce presupune participare necondiționată — și de o parte și de alta — dezbatere angajată în spiritul concepției revoluționare a partidului nostru, adeziune neprecupețită la înfăptuirea obiectivelor dezvoltării economico-sociale a patriei noastre.

În vasta operă de transformare revoluționară a societății, concepută și condusă de partid, în schimbarea radicală a atitudinilor și mentalităților, natura efectivă a educației politice constă din critica revoluționară concretă a situațiilor și concepțiilor învechite, din organizarea unui dialog în care nu numai fiecare om trebuie să recepteze noile mesaje ale unei societăți în curs de înnoire, ci însăși societatea integrează tot mai deplin potențialul creativ-revoluționar al maselor de oameni ai muncii, pe această bază realizîndu-se ceea ce s-ar putea numi autoeducarea și maturizarea societății. Caracterul nou, revoluționar al societății socialiste obligă la o permanentă căutare a unor soluții originale pentru problemele sociale, care nu pot fi rezolvate apelînd la „precedente istorice", întrucît esența societății noastre constă tocmai în originalitatea sa istorică, în autoinovarea sa permanentă.

Numai astfel, cum a subliniat adeseori secretarul general al partidului, societatea noastră, permanent deschisă spre înnoire și animată de scopuri umanist-revoluționare, poate realiza o vastă concentrare de energii umane într-un torent unic, oferind cîmp nelimitat inițiativei și creației, stimulînd responsabilitatea socială. Scopul educației politice îl constituie, astfel, promovarea noilor valori politice ale societății socialiste, formarea unei noi culturi politice și modelarea unui comportament politic revoluționar. *Valorile* sînt repere fundamentale ale acțiunii, alcătuiesc sistemul de referință în care oamenii pot să-și evalueze acțiunile și să-și definească sensul propriei existențe. Dacă acțiunile păstrează contactul cu realitatea obiectivă prin experiențe, legate mai mult de prezent, valorile asigură acest contact la scară istorică. Într-un spațiu social întemeiat pe muncă și pe instituirea omului ca valoare socială, primordială, activismul valorii este

Nicolae LOTREANU

(Continuare în pag. a IV-a)

O cerinţă a conducerii eficiente:

CONTROLUL PERMANENT AL ÎNDEPLINIRII HOTĂRÎRILOR

VIAŢĂ DE PARTID

ÎN MUNICIPIUL VASLUI

În perioada care a trecut de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, municipiul Vaslui a cunoscut o dezvoltare economico-socială fără precedent. Complexitatea sarcinilor şi obiectivelor ce stau în faţa organizaţiei municipale de partid a impus tot mai mult sporirea continuă a rolului său conducător, perfecţionarea activităţii pentru înfăptuirea întocmai a programelor şi hotărîrilor adoptate, pentru mobilizarea oamenilor muncii la desfăşurarea unei munci susţinute şi tot mai eficiente. Ca urmare a înţelegerii şi transpunerii în viaţă a unor asemenea imperative, în unităţile economice din municipiu se obţin rezultate tot mai bune în îndeplinirea planului. În cele şapte luni din acest an, de exemplu, s-a realizat o producţie-marfă suplimentară în valoare de aproape 100 milioane lei şi, totodată, au fost depăşite sarcinile în domeniul investiţiilor, toate acestea pe baza creşterii productivităţii muncii. Ce a contribuit în mod substanţial la obţinerea acestor importante rezultate ?

— Întărirea continuă, numerică şi mai ales calitativă, a organizaţiei noastre municipale, a spiritului muncitoresc, revoluţionar ne-a dat posibilitatea să desfăşurăm o activitate politică şi organizatorică mereu mai cuprinzătoare, să acţionăm mai eficient pentru perfecţionarea muncii de conducere, pentru înfăptuirea sarcinilor economice în profil teritorial, ne spune tovarăşul Dumitru Rădescu, secretar al comitetului municipal de partid. În această activitate am pornit de la convingerea că un factor esenţial al perfecţionării muncii de conducere îl constituie organizarea riguroasă a înfăptuirii hotărîrilor organelor superioare şi a celor proprii şi, îndeosebi, controlul permanent al îndeplinirii lor. În acest mod aplicăm în practică indicaţiile şi orientările formulate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, care subliniază: **„Este necesar ca organele şi organizaţiile de partid să asigure organizarea temeinică şi în detaliu a muncii pentru realizarea în cele mai bune condiţii a hotărîrilor, a legilor, a tuturor planurilor şi programelor şi mai cu seamă controlul îndeplinirii lor".** Aşadar, nu este suficient doar ca pe baza cunoaşterii necesităţilor să elaborăm hotăriri bine fundamentate, realiste. Numai munca pentru cunoaşterea de către fiecare organizaţie de partid şi comunist a hotărîrilor, activitatea concretă, adaptată specificului întreprinderilor, prin folosirea întregului potenţial şi, îndeosebi, urmărirea, controlul şi sprijinul prompt sînt cele care asigură realizarea lor efectivă. Aceasta este principala noastră preocupare imediat după adoptarea hotărîrilor şi tot aşa cerem să se procedeze în toate comitetele şi organizaţiile de partid. Aşa am procedat cînd au fost adoptate hotăriri referitoare la pregătirea politică şi profesională a oamenilor muncii, programele de organizare şi modernizare a producţiei, care vizează în esenţă sporirea productivităţii muncii şi ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor. După dezbaterea lor în plenare cu activul ale comitetului municipal şi comitetelor de partid din întreprinderi, s-a trecut operativ la cunoaşterea hotărîrilor de către fiecare organizaţie şi comunist, practic de către toţi oamenii muncii, la repartizarea judicioasă a forţelor şi la controlul îndeplinirii acestor hotăriri în fiecare unitate economică. O atenţie aparte am acordat acelor unităţi care au obţinut rezultate mai slabe, repartizînd acolo membri ai biroului şi comitetului municipal care au ajutat efectiv la redresarea situaţiei. În acest fel, activitatea productivă a început să se îmbunătăţească simţitor şi în întreprinderi ca „Textila", Combinatul de fire sintetice, Întreprinderea antreprză de construcţii-montaj, cooperativele meşteşugăreşti. Astăzi numărul unităţilor economice care îşi îndeplinesc şi depăşesc lună de lună principalii indicatori de plan a ajuns la 34 din cele 41 existente.

Întreprinderea de aparate de măsură şi control are prevăzut, în fiecare an, un înalt grad de înnoire a producţiei. Este firesc, aşadar, ca multe dintre hotărîrile adoptate de comitetul şi organizaţiile de partid de aici să vizeze tocmai urgentarea elaborării unor noi tehnologii de fabricaţie şi a asimilării unor produse de înaltă calitate, precizie şi fiabilitate, cu respectarea normativelor de consum. Numai de la începutul anului au fost asimilate 24 de noi produse.

— Acest lucru a fost posibil printr-o judicioasă îmbinare a muncii politice cu cea organizatorică, mai precis prin crearea din vreme a condiţiilor care să asigure realizarea hotărîrilor, dar şi controlul îndeplinirii lor la termenele prevăzute — precizează tovarăşul Viorel Trifu, secretarul comitetului de partid. Determinante s-au dovedit, în acest sens, stabilirea unor răspunderi precise şi urmărirea îndeaproape a materializării lor. Astfel, pentru modernizarea atelierului de acoperiri metalice şi elaborarea tehnologiei de tipizare a cepelor la manometrele de borduri a fost format un colectiv condus de ing. Gelu Munteanu, din care mai fac parte maistrul Mitică Apetrei, subinginerul Florin Danu, ing. Constantin Lefteriu ş.a. Acest colectiv a reorganizat şi întărit compartimentul de proiectare, impulsionînd întreaga activitate de concepţie, de valorificare a inteligenţei tehnice din întreprindere.

Controlul permanent al îndeplinirii sarcinilor oferă comitetului de partid posibilitatea de a interveni imediat atunci cînd este nevoie, fără a aştepta un impuls şi un control din afară. La un moment dat s-a observat că secţia manometre tărăgăna asimilarea în fabricaţie a manometrului CIMAIA. Era o noutate absolută pentru unitate, acest produs fiind prevăzut cu contact magnetic şi destinat instalaţiilor ce lucrează în medii puternic corozive. Pe loc, comitetul de partid a însărcinat cu realizarea lui organizaţia de partid nr. 6 — termotehnice. „Preluînd din mers această sarcină — ne spune secretara acestei organizaţii, tovarăşa Lucica Maftei — împreună cu tehnicianul Ştefan Carp, şeful atelierului, am organizat o echipă cuprinzînd muncitori de diferite meserii, care printr-o activitate asiduă a reuşit să realizeze noul produs în termenul prevăzut".

Un rol deosebit în exercitarea controlului riguros se dovedeşte a avea ţinerea unei stricte evidenţe a îndeplinirii hotărîrilor şi sarcinilor adoptate. La întreprinderea mecanică s-a acumulat o bună experienţă în acest sens. Există aici o evidenţă clară, pe bază de fişe, a modului în care se realizează hotărîrile adoptate atît de comitetul de partid din unitate, cît şi de fiecare organizaţie de bază din secţii şi ateliere. „În acest fel, preciza tovarăşul Mihai Cărare, secretarul comitetului de partid, nu numai că putem urmări mai bine dacă şi cum se îndeplinesc sarcinile, dar putem să intervenim operativ atunci cînd este cazul pentru a întări un colectiv, pentru a-l ajuta să-şi organizeze mai bine munca, să depăşească anumite dificultăţi. Am aplicat acest sistem simplu şi eficient de urmărire şi control, rezultate bune obţinînd mai cu seamă organizaţiile de bază de la servomecanisme B (secretar — Ion Tunaru), reparaţii mecanice (Duca Bărbosu) şi mecanică II B (Mina Măgureanu). În acest fel, toate măsurile prevăzute în programele de organizare şi modernizare a producţiei, toate hotărîrile cu termene scadente pînă acum au fost realizate.

Există deci în organizaţiile de partid din municipiul Vaslui o susţinută preocupare pentru continua perfecţionare a activităţii de control al îndeplinirii sarcinilor şi hotărîrilor de partid. Atît de către comitetele de partid din întreprinderi, cît şi de comitetul municipal, care, după o programare judicios întocmită, efectuează controale periodice, complexe, analize în birou şi secretariat.

— Cu toate acestea, conchide primul secretar al comitetului municipal de partid, tovarăşul Grigore Munteanu, nu putem fi încă pe deplin mulţumiţi de modul în care se desfăşoară această acţiune. Mai avem unele unităţi, e drept, puţine la număr, ca Întreprinderea de prelucrare a lemnului, I.A.C.M., ori secţii de la „Textila", unde n-am reuşit ca îndrumarea şi controlul nemijlocit, sprijinul nostru să fie permanente, mai eficiente. Întrucît sarcinile de plan, exigenţele actuale sînt mult mai mari decît în anii anteriori, a devenit absolut necesar să acţionăm cu şi mai multă răspundere, să ne intensificăm munca nu doar la nivelul comitetului municipal şi al întreprinderilor, ci şi în fiecare organizaţie de bază, la fiecare loc de muncă, în aşa fel încît să asigurăm o mai bună organizare a forţelor, o urmărire şi un control sistematic şi exigent al îndeplinirii hotărîrilor de partid şi, pe această bază, realizarea în bune condiţii a tuturor sarcinilor economice. Pentru că acesta este, în ultimă instanţă, criteriul fundamental de apreciere a activităţii politice şi organizatorice a comitetului municipal de partid.

Petru NECULA
corespondentul „Scînteii"

SCRISORILE ŞI AUDIENŢELE

— modalităţi de participare a cetăţenilor la treburile obşteşti

Rezultat al dezvoltării democraţiei noastre socialiste, dialogul permanent prin scrisori şi audienţe dintre oamenii muncii şi organele de partid şi de stat constituie o modalitate eficientă de implicare activă a cetăţenilor la conducerea treburilor obşteşti, la rezolvarea unor probleme ale vieţii economice şi sociale. De aici, datoria de a se acorda maximă solicitudine şi manifesta responsabilitate în soluţionarea, în conformitate cu legile ţării, cu principiile eticii şi echităţii socialiste, problemelor pe care oamenii muncii le ridică în scrisori şi audienţe.

În cele ce urmează vom consemna cîteva aspecte din experienţa dobîndită în acest domeniu de Consiliul popular şi Comitetul comunal de partid Drăgăneşti Vlaşca din judeţul Teleorman. Vom preciza, mai întîi, că în această localitate, viitor centru urban agroindustrial, îşi desfăşoară activitatea o serie de unităţi economice puternice, cu profiluri diferite. Dezvoltarea economico-socială a comunei pune, după cum este şi firesc, o multitudine de sarcini în faţa organelor locale de partid şi de stat, în acest context propunerile şi sugestiile cetăţenilor constituind o adevărată bancă valoroasă de idei.

Merită subliniat de la început faptul că atît comitetul comunal de partid, cît şi consiliul popular, cadrele de conducere din unităţi economico-sociale manifestă o preocupare sporită pentru rezolvarea cu grijă, în conformitate cu hotărîrile de partid şi legile ţării, a propunerilor, sugestiilor, sesizărilor şi cererilor cu care li se adresează oamenii muncii. Aşa se şi explică în bună măsură de ce tot mai mulţi cetăţeni vin cu încredere la organele locale din comună, la conducerile cooperativei agricole de producţie, staţiunii de mecanizare a agriculturii, staţiunii de cercetări agricole, fabricii de pîine, secţiei de industrializare a laptelui, ale altor unităţi economice, semnalînd cu precădere probleme de interes social mai larg. Şi vin cu convingerea, sprijinită pe fapte, că acestea vor fi analizate şi soluţionate cu toată solicitudinea.

— În coordonarea activităţii de rezolvare a scrisorilor — ne spunea tovarăşul Petre Ivan, secretarul comitetului comunal de partid — urmărim permanent ridicarea calităţii, îmbunătăţirea stilului şi metodelor de muncă în acest important domeniu. Fie că sînt adresate comitetului de partid sau consiliului popular, toate scrisorile sosite sînt citite mai întîi de primar. De la caz la caz, în funcţie de problema ridicată, se stabileşte modalitatea de soluţionare, respectiv cine anume să se ocupe şi să răspundă de rezolvarea scrisorii, prevăzîndu-se termene precise de soluţionare. Urmărim, de asemenea, săptămînal, printr-un sistem de informare, modul în care s-au rezolvat scrisorile a căror „scadenţă" se apropie.

Am mai reţinut că, în ceea ce priveşte audienţele, ele se ţin, fără excepţie, în zilele stabilite de către primarul, vicepreşedintele şi secretarul biroului executiv al consiliului popular, precum şi de secretarul adjunct cu probleme de propagandă al comitetului comunal de partid. Multe dintre problemele cu care se adresează oamenii — inclusiv în cadrul întîlnirilor de la „Tribuna democraţiei" — fie că sînt din domeniul activităţii comitetului comunal de partid ori al consiliului popular — sînt soluţionate pe loc, iar altele, ulterior, în termenul prevăzut de lege, în funcţie de soluţia ce trebuie dată, de caracterul cererii, propunerii sau sesizării celui venit în audienţă. În afara audienţelor programate la sediul consiliului popular, săptămînal, membrii biroului executiv se deplasează în cele două sate, Comoara şi Văceni, în fermele C.A.P., secţia S.M.A., complexul avicol, precum şi în celelalte unităţi economice de pe raza comunei, unde se organizează, de asemenea, audienţe. Aceasta oferă posibilitatea ca majoritatea sesizărilor şi propunerilor legate de îmbunătăţirea activităţii din cadrul colectivelor respective să-şi găsească imediat cea mai potrivită rezolvare. Este demn de menţionat şi faptul că la sectoarele de resort ale comitetului judeţean de partid, consiliului popular judeţean şi la alte instituţii la care, de obicei, apelează cetăţenii din judeţ pentru soluţionarea unor probleme dintre cele mai diverse, din comuna Drăgăneşti Vlaşca s-au înregistrat în anul trecut, ca şi în acest an, un număr foarte redus de scrisori.

— Faptul că acordăm maximă atenţie propunerilor şi sugestiilor oamenilor muncii se vede şi din numărul mare al celor care deschid cu încredere uşa primăriei — ne spune vicepreşedintele consiliului popular comunal, Radu Niţă. În perioada care a trecut din acest an au fost în audienţă peste 400 cetăţeni. Această conlucrare dintre organele locale de partid şi de stat şi cetăţeni a determinat o mai puternică mobilizare a lor la înfăptuirea unor importante obiective edilitar-gospodăreşti. Dacă în anul trecut am avut în plan obiective de 5,8 milioane lei la lucrările de muncă patriotică, s-au realizat 8,6 milioane lei — concretizate în reparaţii de trotuare, întreţinere şi modernizare de drumuri, plantări de flori, pomi fructiferi şi arbuşti, extinderea zonelor verzi. În perioada care a trecut din acest an valoarea unor asemenea lucrări depăşeşte 4,5 milioane lei.

Dar ce probleme, ce propuneri şi sesizări ridică locuitorii comunei Drăgăneşti Vlaşca ? În afara unor cazuri izolate, legate de unele probleme familiale, neînţelegeri, autorizaţii pentru instrăinarea unor bunuri, alte interese personale, majoritatea covîrşitoare a sesizărilor, propunerilor şi cererilor se referă la rezolvarea unor treburi de larg interes obştesc. Dintre numeroasele exemple am reţinut cîteva. Marcel Cindea, din circumscripţia electorală nr. 3, a propus modernizarea drumului spre iazul comunal prin pavarea cu piatră spartă pe o lungime de 1,2 kilometri, acţiunea aflîndu-se în curs de finalizare cu contribuţia cetăţenilor din zona respectivă ; la propunerea lui Ion Buliga, din satul Comoara, în apropierea şcolii generale s-a amenajat un podeţ ; cooperatorul Ancu Glăvan, din circumscripţia electorală nr. 10, a solicitat, în numele cetăţenilor de aici, amenajarea unei unităţi comerciale lîngă gara aflată în această zonă ; mai mulţi cetăţeni au propus ca o suprafaţă de teren mlăştinoasă, adiacentă pîrîului Cilniştea, care traversează centrul comunei, să fie drenată şi astupată cu pămînt, prin contribuţie proprie.

Şi în unităţile economice, prin receptivitatea faţă de propunerile oamenilor muncii s-a reuşit înlăturarea unor neajunsuri, îmbunătăţirea activităţii colectivelor respective. De pildă, la C.A.P. Drăgăneşti Vlaşca, mai mulţi cooperatori, între care Dumitru Adam, Nicolae Gigiu, Maria Cocoranu şi Alexandru Mărgărit, au propus preşedintelui unităţii, Radu Riciu, schimbarea amplasamentului grădinii de legume în apropierea pîrîului Cilniştea şi aducerea apei la rădăcinile plantelor cu ajutorul electropompelor. Propunerea, materializată încă din primăvară, s-a dovedit hotărîtoare pentru obţinerea unor recolte sporite de legume cu cheltuieli mai mici.

Reliefînd experienţa dobîndită în activitatea de soluţionare a propunerilor, scrisorilor şi cererilor oamenilor muncii, nu putem să omitem faptul că mai apar şi unele neajunsuri. Se mai întîlnesc astfel cazuri de lipsă de operativitate în rezolvarea unor sesizări, aşa cum s-a întîmplat, de pildă, la cooperativa de producţie, achiziţii şi desfacere a mărfurilor din localitate. Este aceasta, desigur, un motiv pentru ca în munca cu scrisorile să sporească exigenţa şi răspunderea, astfel încît nu numai la nivelul organelor locale, dar şi în toate unităţile economice de pe raza comunei să se manifeste maximă solicitudine faţă de problemele ridicate de cetăţeni.

Stan ŞTEFAN
corespondentul „Scînteii"

DIN ALBUMUL ÎMPLINIRILOR SOCIALISTE

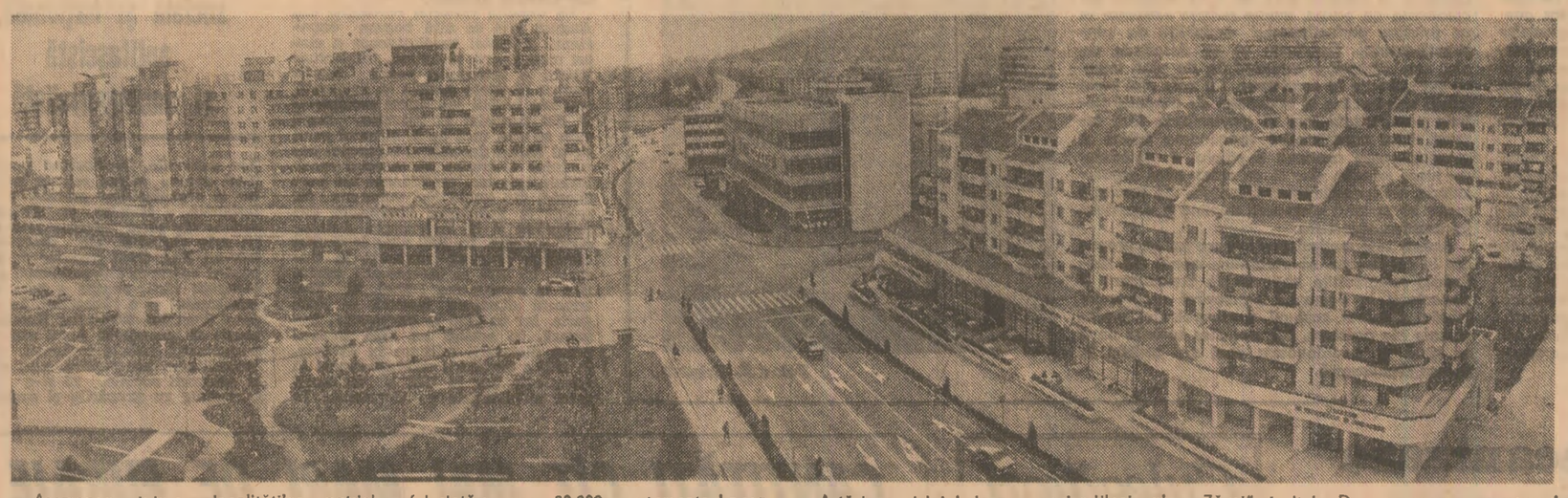

Asemenea tuturor localităţilor patriei, municipiul Rîmnicu Vîlcea a cunoscut, în anii de glorioase împliniri ai „Epocii Nicolae Ceauşescu", o dezvoltare edilitară şi urbanistică fără precedent. Numai în ultimii 22 de ani aici au fost construite şi date în folosinţă aproape 30 000 apartamente. La realizarea lor, proiectanţii şi constructorii, deopotrivă, şi-au etalat măiestria şi competenţa profesională, îndeosebi pe linia promovării ingenioase şi creatoare a elementelor de arhitectură specifice acestor locuri.

Astăzi, municipiul de pe cursul mijlociu al Oltului are configurate nu mai puţin de 15 cartiere noi, între care se detaşează prin personalitatea arhitectonică inedită ansamblurile de locuinţe „Rîmnic Nord", „Rîmnic Sud", „Ştirbei Vodă", „Ana Ipătescu", „Cozia", „Zăvoi" şi altele. De asemenea, pe parcursul acestui an, constructorii vor mai pune la dispoziţia populaţiei din Rîmnicu Vîlcea alte 1 300 apartamente, din care 650 au şi fost predate beneficiarilor în perioada ce a trecut din acest an. **(Ion Stanciu).**

Foto : **Eugen Dichiseanu**

MICA INDUSTRIE — domeniul marilor posibilităţi

Este orientată industria mică bihoreană spre cerinţele pieţei locale ?

În cadrul procesului general de modernizare a economiei, de trecere la o nouă calitate în toate domeniile de activitate, sarcini deosebite revin industriei mici. Deşi mică prin denumire, această ramură productivă a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare continuă, fiind în măsură să asigure în prezent, alături de marea industrie, un important volum de bunuri destinate aprovizionării populaţiei.

Acest proces evolutiv este propriu şi industriei mici din judeţul Bihor, care în ultimii cinci ani şi-a dublat volumul de activitate, urmînd ca în actualul cincinal să şi-l dubleze din nou. Unităţile de mică industrie — organizate de cooperaţia meşteşugărească, consiliile populare, cooperativele agricole de producţie şi cooperativele de producţie, achiziţii şi desfacere a mărfurilor — sînt prezente la ora actuală în aproape toate localităţile judeţului, activitatea lor bazîndu-se, în mare măsură, pe valorificarea resurselor materiale locale, inclusiv a materialelor recuperabile şi refolosibile. În acelaşi timp, dezvoltarea cantitativă a industriei mici bihorene a fost însoţită de continua diversificare a nomenclatorului de fabricaţie, unităţile producătoare fiind preocupate, totodată, de îmbunătăţirea calităţii mărfurilor.

Consemnînd aceste progrese, ne propunem să răspundem în rîndurile ce urmează la întrebarea : este orientată în suficientă măsură industria mică din judeţul Bihor spre cerinţele pieţei locale, ale satisfacerii nevoilor locuitorilor din satele şi oraşele bihorene ? Am ales ca domeniu de investigaţie unităţile cooperaţiei meşteşugăreşti şi ale cooperaţiei de producţie, achiziţii şi desfacere a mărfurilor — care deţin ponderea în volumul de activitate al industriei mici bihorene.

E mai uşor de făcut un transformator de înaltă tensiune decît un foraibăr ?

Mai întîi două cifre : comerţul bihorean aduce din alte judeţe, de la unităţi de mică industrie, articole mărunte, de uz casnic şi gospodăresc, ca şi alte mărfuri de folosinţă curentă (obiecte de îmbrăcăminte, încălţăminte etc.) — toate confecţionate în ateliere de mică industrie — în valoare globală de peste 150 milioane lei. În acelaşi timp, industria mică bihoreană livrează la unităţile comerciale din alte judeţe bunuri de consum în valoare de mai multe sute de milioane de lei.

Ce se „importă" la Oradea de la unităţile de industrie mică din alte judeţe ? Spicuim din lunga listă ce ne-a fost pusă la dispoziţie de întreprinderile comerciale locale (I.C.R.T.I. şi I.C.R.M.) : linguri de pantofi, foraibăre, agrafe de păr, tăvi de copt, capcane de şoareci, diferite dopuri, bătătoare de covor ; sau alte exemple : şepci, port-chei, batiste, papuci etc., etc. În total — cîteva sute de tipuri de produse aduse de la Piatra Neamţ, Braşov, Bistriţa, Covasna, Bucureşti, Iaşi, Sibiu, Dolj, Călăraşi, Suceava, Prahova şi chiar din Tulcea şi Constanţa.

Nu este în măsură industria mică bihoreană să realizeze asemenea produse aduse cu mari cheltuieli de transport de la sute de kilometri ? Adresînd această întrebare tovarăşului Arva Ştefan, vicepreşedinte al Uniunii judeţene a cooperaţiei meşteşugăreşti din Bihor, acesta ne-a invitat să vizităm cîteva din atelierele cooperaţiei pentru a ne da seama „ce sînt în stare să realizeze unităţile din subordine". Într-adevăr, lucruri complicate, unele de înaltă tehnicitate. Este vorba de transformatoare de înaltă tensiune, polizoare multifuncţionale, pompe de mare volum, interfoane, întrerupătoare automate şi multe alte produse pe care le-am văzut la faţa locului în atelierele cooperaţiei. Deci nu de condiţii tehnice ori tehnologice sau de capacitatea profesională a lucrătorilor este vorba. Cauza este cu totul alta. Şi anume, **neacordarea atenţiei cuvenite cerinţelor pieţei locale.** Pentru că nu poate fi găsită o altă explicaţie la faptul că, în timp ce industria mică locală produce pentru alte judeţe aparate de înaltă tehnicitate, nu poate realiza pentru piaţa locală banalele foraibăre ori agrafe de păr. Sau, în timp ce industria mică bihoreană este în măsură să producă complicatele interfoane, nu poate face pentru magazinele locale simplele capcane de şoareci ori tăvi de copt.

Desigur, extinderea legăturilor directe, pe plan local, între industria mică şi unităţile de desfacere — cerinţă care se înscrie în aria de interese promovată de înseşi principiile autoconducerii şi autoaprovizionării — nu exclude, ci presupune chiar, schimbul de articole mărunte, de uz casnic şi gospodăresc, de alte bunuri de consum dintre localităţi şi judeţe. În mod firesc, asemenea schimburi, necesare şi utile, trebuie promovate, extinse — dar îndeosebi pentru acele categorii de mărfuri care nu se pot realiza pe plan local sau care ţin de o anume tradiţie zonală ori au un nivel redus de cereri (din care motiv ar fi neeconomicoasă organizarea capacităţilor de fabricaţie în fiecare localitate, în fiecare judeţ). Nu cum se întîmplă în Bihor, unde mărfuri dintre cele mai căutate şi fără dificultăţi tehnologice de execuţie sînt neglijate de industria mică locală, motiv pentru care comerţul le aduce de la sute şi sute de kilometri, încărcîndu-se inutil parcul de transport al economiei naţionale, majorîndu-se nefiresc cheltuielile de manipulare. Nu trebuie uitat că pentru orice tonă de produs se adaugă la factura de cheltuieli un plus de mai multe sute de lei la fiecare sută de kilometri. Ceea ce, în cazul judeţului Bihor — dar situaţia se întîlneşte, din păcate, şi în alte judeţe — înseamnă mii şi zeci de mii de lei irosiţi. Or aplicarea noului mecanism economico-financiar trebuie să îndemne mica industrie ca şi din acest punct de vedere să aibă în atenţie — mai mult decît pînă acum — adaptarea producţiei la cerinţele pieţei locale. Repetăm, fără a se trece în extrema cealaltă, fără a se exagera, ci prin menţinerea în limitele firescului, ale necesarului.

Cine corelează cererea şi oferta locală ?

Orientarea micii industrii cu faţa spre producţia bunurilor de consum locale nu poate fi despărţită de necesitatea corelării permanente a ofertei de fabricaţie cu cerinţele pieţei. Viaţa, progresele înregistrate în domeniul confortului şi al traiului cotidian au făcut şi fac să apară continuu cerinţe noi, ce se cer urmărite, cunoscute şi mai ales onorate cu toată atenţia. Ceea ce, cu alte cuvinte, înseamnă necesitatea adaptării rapide, „din mers", a ofertei micii industrii la solicitările pieţei, adică ale cetăţenilor.

Se face acest lucru de către industria mică bihoreană ? Răspunsul este şi da, şi nu. DA, dacă ne gîndim la numeroasele expoziţii şi alte forme de testare a cerinţelor publicului, dar în acelaşi timp se poate spune şi NU — din moment ce pînă acum, cu toate tîrgurile şi expoziţiile făcute, cu toate paradele de modă organizate, cadrele de conducere ale unităţilor micii industrii nu au „observat" că piaţa locală duce lipsă ori trebuie să aştepte din alte judeţe sute de tipuri de bunuri de consum, dintre cele mai căutate.

Acţiunea de diversificare a producţiei industriei mici este o chestiune de cea mai mare importanţă, care presupune consultarea reală — şi nu formală — a cerinţelor cetăţenilor, evitarea practicii stabilirii din birou, după aprecierile subiective ale merceologilor, a nomenclatorului de produse, aşa cum se mai întîmplă încă frecvent în acest judeţ. La baza producţiei industriei mici trebuie să stea nu deciziile funcţionăreşti ale serviciilor de planificare din cooperative, ci părerile şi solicitările cetăţenilor, formulate cu prilejul sondajelor, expoziţiilor, prin condicile de sugestii din magazine şi ateliere, inclusiv părerile formulate de cetăţeni la „Tribuna democraţiei", în scrisori şi audienţe. Sigur, am înţeles spiritul autocritic al cadrelor de conducere ale unor unităţi ale micii industrii cînd, la întrebarea noastră, ne-au răspuns că „Nu ne-am gîndit cît de diverse pot fi posibilităţile de sondare a cerinţelor publicului". Dar mărturisim că nici noi nu înţelegem cine trebuie să gîndească în locul acestor tovarăşi dacă această îndatorire le revine în mod expres ca atribuţie de serviciu ? Cum tot aşa nu am înţeles, ba chiar ni s-a părut de-a dreptul paradoxală, atmosfera de satisfacţie privind rezultatele micii industrii ce sălăşluieşte în unele compartimente, la unele cadre cu funcţii de conducere din cadrul consiliilor populare locale, organe coordonatoare şi răspunzătoare de activitatea acestui sector. Pentru că nu este şi nu poate fi tot una dacă mica industrie judeţeană îşi realizează planul valoric producînd transformatoare de înaltă tensiune şi neglijează lucrurile mărunte, cerute şi aşteptate de cetăţeni.

Experienţa a numeroase unităţi de producţie ale micii industrii, existente chiar pe teritoriul judeţului Bihor, unităţi care îşi innoiesc şi lărgesc an de an sortimentele, bunurile de larg consum fabricate, demonstrează că există toate premisele pentru desfăşurarea unei activităţi rodnice, eficiente, care poate fi considerată cu adevărat utilă în măsura în care va răspunde cît mai bine cerinţelor şi aşteptărilor cetăţenilor.

Mihai IONESCU
Ioan LAZA
corespondentul „Scînteii"

„Respectă ca să fii respectat!"

Nu o singură dată am scris în ziarul nostru — şi vom mai scrie ori de cîte ori va fi nevoie — veştejind pofta unor nărăviţi în rele de a fura, distruge şi macula anumite obiecte din vagoanele de călători ale C.F.R.-ului. N-am fost, nu sîntem şi nu vom fi niciodată de acord cu păgubitorii de nici un fel. Oricît de mic ar fi numărul acestora, iresponsabilele lor acte trebuie reprimate. Prejudiciile materiale astfel provocate sînt mari. Prejudiciile morale, aşijderea, pentru că lipsa de respect este evidentă.

Se ştie că respectul este atitudinea sau sentimentul de stimă, de consideraţie sau de preţuire deosebită faţă de cineva sau ceva. Şi se mai ştie că din lipsă de respect nu se moare, dar nici bine nu se trăieşte. Motiv pentru care patrimoniul paremiologic naţional — adică tezaurul proverbelor noastre — ţine la loc de cinste înţeleapta zicere «respectă ca să fii respectat». Recomandă, adică, reciprocitate.

Iar că C.F.R.-ul are vechi tradiţii şi ambiţii şi în materie de... respect nu încape îndoială. E suficient să ne amintim că, foarte mulţi ani, trăitorii prin preajma gărilor şi a şinelor aşezate pe traverse ajunseseră să-şi potrivească ornicele după mersul trenurilor — elogiu indirect, incontestabil şi durabil adus exactităţii, punctualităţii, dar şi sublim gest de respect. Reciprocitatea stimei era evidentă. Trenurile veneau, plecau şi treceau la secundă, ca şi Soarele la meridianul locului. Fireşte că meritul era al feroviarilor. Aşa înţelegeau ei să-i respecte pe alţii, prin respectarea propriei meserii. Respectau şi, la rîndu-le, erau respectaţi. Ce-i drept, nici nu existau atîtea trenuri. Dar nici electrificare nu era, nici automatizare, nici electronizare. Iată însă exemple care se îndepărtează de tradiţie, de multe fapte de laudă ale lucrătorilor de la căile ferate, despre care, de asemenea, am scris şi vom scrie.

Sîmbătă, *11 iulie*, R 77 (rapidul «Dunărea») a plecat din Bucureşti conform orarului, adică la 13,50, dar la Brăila a ajuns cu 47 minute întîrziere ; «perechea» lui din aceeaşi zi, adică R 78, a plecat din Brăila la ora cuvenită, dar pînă la Bucureşti a reuşit să... agoniseească o jumătate de oră. (În plus faţă de grafic, fireşte) ; marţi, *7 iulie*, trenul personal 3004 a părăsit Predealul la 13,32 (la fix !), dar la Bucureşti a ajuns mai tîrziu cu 35 de minute ; simbătă, *18 iulie*, trenul personal 5005 a plecat bine din Bucureşti, dar a ajuns la Ploieşti — cale de 59 de kilometri — abia după 1 oră şi treizeci şi şapte de minute (adăugaţi şi „amănuntul" că „afară" erau nu mai puţin de 43° C, iar „înăuntru", sub tabla încinsă a vagoanelor etajate... /eram noi, călătorii ; miercuri, *22 iulie*, trenul personal 3002 de la Cluj-Napoca a sosit în Cîmpina cu 10 minute întîrziere. Nemulţumit parcă de „performanţă", pînă la Bucureşti a mai adăugat încă 18 minute, oprind unde nu gîndeai, deşi în «Mersul trenurilor» scrie clar că, dincolo de halta Ploieşti Triaj, ar trebui să meargă glonţ pînă la Gara de Nord a Capitalei...

Dar de ce să te miri că întîrzie trenurile... pe parcurs cînd unele întîrzie chiar din start ? (dovadă că nu lucrările de întreţinere ori de reparaţii ale căii ferate ar fi vinovate !). Vom încheia seria exemplelor cu acesta (deloc singular) : luni, *27 iulie*, acceleratul 521 a tras la peron exact cînd ar fi trebuit să plece, adică la ora 6,07. A şi plecat, ce-i drept, dar abia la 6 şi douăzeci de minute ! Credeţi că anomalia a anunţat-o cineva la megafoane ? Ori că ar fi afişat-o pe panourile comandate electronic? Nici gînd ! Ştiu şi tovarăşii de la «mişcarea» trenurilor că dacă acestea întîrzie ne întîrzie de la treburi. Sigur, vor fi fost şi vor mai fi şi motive obiective, dar nu se pot totuşi reduce repetatele întîrzieri ?

Mircea BUNEA

ANGAJARE MUNCITOREASCĂ, BUNĂ ORGANIZARE PENTRU REALIZAREA INTEGRALĂ A SARCINILOR ECONOMICE

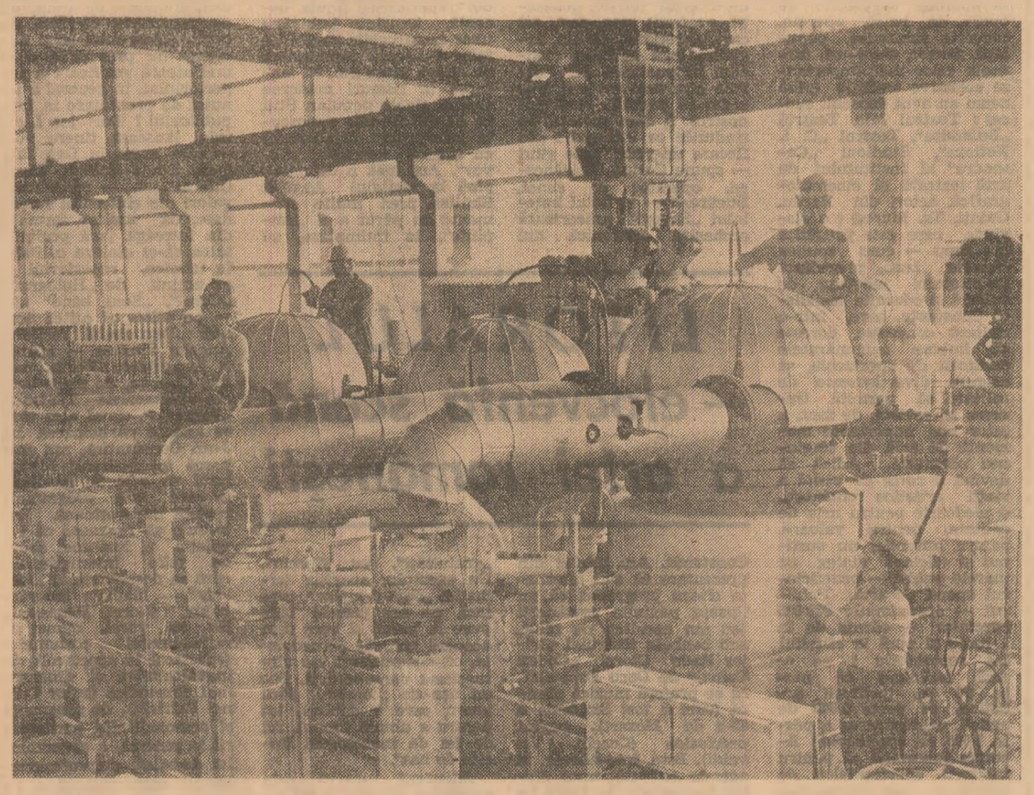

RITMURI ÎNALTE DE LUCRU

În aceste zile premergătoare marii noastre sărbători naționale de la 23 August, constructorii și montorii de pe șantierul termocentralei „Progresul" din Capitală depun eforturi stăruitoare pentru finalizarea lucrărilor de investiții planificate. Acum, după intrarea în funcțiune a primului grup de 50 MW, constructorii și în special lucrătorii trustului „Energomontaj" și ai Trustului de lucrări speciale și izolații din București înregistrează adevărate recorduri în producție. Bunăoară, au fost executate peste 100 000 mp izolații într-un timp de trei ori mai scurt decît cel normat.

În prezent, atenția muncitorilor și specialiștilor de pe șantier este concentrată asupra executării lucrărilor la cel de-al doilea grup al termocentralei. Așadar, pe șantierul termocentralei „Progresul", constructorii și montorii lucrează bine organizat pe toate fronturile disponibile, călăuziți de dorința de a întîmpina cu rezultate cît mai bune marea sărbătoare de la 23 August. **(Maria Janina Alexe).**

Foto : **E. Dichiseanu**

Pentru accelerarea ritmului de execuție pe șantierele de investiții

TEHNOLOGIILE MODERNE — LARG GENERALIZATE!

(Urmare din pag. I)

construcției : modern, plăcut, încadrindu-se armonios în cadrul oferit de oraș și de zona în care este amplasată.

Cît despre preocupările legate de scurtarea duratelor de execuție, să consemnăm amănuntul că, dacă primul planșeu a fost construit, pe șantierul din Tîrgu Mureș, în trei luni, după dobîndirea experienței necesare, cel de-al doilea a fost realizat în numai 45 de zile. Soluțiile la care ne referim fac posibilă — așa cum aprecia constructorul — scurtarea timpului de execuție, la o întreprindere similară, cu cel puțin 3 luni.

Este demn de menționat faptul că, pentru generalizarea experienței pe acest șantier, Ministerul Construcțiilor Industriale a organizat un **schimb de experiență** la care au participat directorii tuturor trusturilor de construcții industriale din țară, proiectanți, cercetători, directori de antreprize și specialiști de la Institutul de cercetare, proiectare și directivare în construcții, care au urmărit, pe faze, concepția proiectanților și metodele de lucru ale constructorilor.

În chipul cel mai firesc, noile soluții constructive și tehnologii de execuție se îmbină armonios cu **ritmurile înalte de lucru înregistrate pe șantier.** De fapt, tocmai aceste soluții și tehnologii moderne au oferit posibilitatea înscrierii, din primul moment, a lucrărilor într-o cadență susținută. La toate locurile de muncă există o mare concentrare de forțe mecanice și umane, iar comandamentul județean de investiții urmărește, punct cu punct, mersul lucrărilor. „În etapa actuală — ne-a precizat ing. Ștefan Bogat, șeful brigăzii nr. 2 — obiectivul nostru central este realizarea acoperișurilor, a unor finisaje și compartimentări. De aceea, acționăm cu peste 200 de oameni, avem toate utilajele de execuție, iar prin introducerea lucrului în program prelungit vom realiza obiectivele propuse".

În concluzie, experiența valoroasă acumulată la Tîrgu Mureș în materie de construcții este demnă de reținut. Și, mai mult decît atît, analizată și preluată cu rapiditate. **(Gheorghe Giurgiu).**

„Uzina" șantierului

În eforturile consacrate finalizării primului grup energetic de la termocentrala bucureșteană „Progresul", constructorii Trustului de lucrări speciale și izolații tehnologice au înregistrat, recent, adevărate **recorduri** în realizarea unui important volum de lucrări. Practic, ei au executat aproximativ 130 000 mp de izolații într-un timp de 2—3 ori mai scurt decît cel normat. Au reușit, în acest mod, să recupereze rapid rămînerile în urmă datorate întîrzierilor cu care au primit fronturile de lucru și să se înscrie cu precizie în graficele comune de execuție. De altfel, referindu-se la activitatea lucrătorilor izolatori, reprezentantul Ministerului Energiei Electrice, aflat pe șantier, ing. Ion Chivu, a făcut o apreciere pe cît de laconică, pe atît de semnificativă : „Munca lor a fost ireproșabilă".

Desigur, există mai multe explicații în legătură cu obținerea acestui rezultat. „Capacitatea de mobilizare a oamenilor, dublată de îmbunătățirea repartizării sarcinilor pe locurile de muncă, supravegherea permanentă a modului în care acționează fiecare muncitor ne-au permis să menținem o cadență de lucru susținută și să răspundem pretențiilor justificate ale beneficiarului, ne-a precizat ing. Manuela Dima, adjunct al șefului de brigadă. Dar, «arma» noastră cea mai importantă a constat în accentul pus pe **creșterea ritmului de lucru, prin îmbunătățirea condițiilor efective de lucru ale oamenilor".**

Mai exact, este vorba de **organizarea de către conducerea antreprizei a unei puternice secții de producție industrială** chiar în incinta șantierului, fapt care a deschis o perspectivă superioară modernizării lucrărilor de izolații executate la termocentrală, prin creșterea gradului lor de prefabricare și mecanizare. Dispunînd de ateliere corespunzătoare, echipate cu mașini și utilaje, lucrătorii secției — izolatori termici, tinichigii și lăcătuși — confecționează pentru colegii lor de muncă din șantier virole de tablă pentru acoperirea izolațiilor, carcase pentru protecția ventilelor și flanșelor, jgheaburi, burlane, saltele din vată minerală, execută cașerări de diverse materiale termoizolatoare. Principalul rol al acestei veritabile uzine este, evident, acela de a schimba calitativ caracteristicile lucrărilor desfășurate pe șantier, unde **preponderentă a devenit acum activitatea de montaj.** Toate produsele realizate în secție sînt încărcate în conteinere, transportate și ridicate cu macaraua direct la locurile de muncă. Deloc surprinzător ca aici să domnească ordinea, curățenia și să se lucreze cu spor.

— Ce alte avantaje ați mai obținut prin promovarea acestui sistem de lucru ? l-am întrebat pe șeful secției, Daniel Voicu.

— În primul rînd, oamenii au devenit mai conștienți de schimbările intervenite în munca lor, în calitatea acesteia, ceea ce a determinat consolidarea spiritului de disciplină, creșterea autoexigenței și a rolului lor, mult mai activ acum, în toate fazele procesului de producție. În altă ordine de idei, putem măsura cu exactitate aportul fiecăruia și, bineînțeles, să intervenim acolo unde, dintr-un motiv sau altul, ritmul de lucru a slăbit. În sfîrșit, a fost substanțial îmbunătățită „mișcarea" și evidența materialelor de la primirea și pînă la punerea lor în operă.

— Mai concret ?

— Dacă străbatem fluxul tehnologic, dar în sens invers, este ușor de remarcat că **depozitarea materialelor în conteinere** asigură păstrarea lor, la locul de muncă, în condiții superioare. În plus, este înlăturată orice eventuală „sincopă" în activitatea de pe șantier, datorată neasigurării la timp a tuturor categoriilor de materiale necesare executării unei anumite lucrări. În atelierele secției, unde activitatea este într-o mare măsură mecanizată, avem posibilitatea directă să urmărim **respectarea normelor de calitate și a disciplinei tehnologice,** evidentă de altfel prin economiile obținute : 100 tone de vată minerală, 26 tone de tablă, 8 tone de plasă rabiț. În sfîrșit, materialele livrate de furnizori sînt descărcate centralizat în secție, nu ca înainte, pe un număr mare de șantiere și în condiții precare de depozitare.

Un fapt demn de interes : **toate aceste efecte economice însemnate au fost obținute fără cheltuieli suplimentare, ci numai prin investiție de inteligență, prin efortul finalizat de organizare și conducere modernă a producției.** Și o precizare la fel de importantă : rezultatele obținute pînă acum sînt considerate doar **un prim pas** dintr-o strategie mult mai amplă de perfecționare a lucrărilor de izolații. Din discuțiile purtate cu șeful secției, Daniel Voicu, cu alți muncitori și specialiști, am desprins preocuparea pentru a imprima activității din ateliere un cît mai pronunțat **caracter industrial.** În atelierul de tinichigerie, bunăoară, se are în vedere ca operația de trasare a cotuurilor să se facă, într-un viitor apropiat, cu ajutorul calculatorului, ceea ce va permite, practic, dublarea productivității muncii. A fost inițiat un dialog strîns cu Centrul de organizare și cibernetică în construcții, în scopul găsirii unei soluții pentru tăierea mecanizată a segmenților de coturi.

Eforturile constructorilor din trustul bucureștean sînt notabile. Notabile sînt și rezultatele obținute. Ele ar putea fi însă cu mult superioare, dacă și furnizorii unor materiale s-ar alinia cerințelor firești și expres formulate de muncitorii și specialiștii de pe șantier :

● **Întreprinderea de materiale izolatoare din Berceni** să nu mai expedieze saltelele din vată minerală în condiții de calitate necorespunzătoare, ceea ce impune practic refacerea lor integrală. Pe de altă parte, saltelele respective au drept suport cartonul, material care nu rezistă decît pînă la temperaturi de 100°C. Dar cum în instalații chimice și în obiectivele energetice temperaturile curente depășesc cu mult această cifră, constructorii se văd nevoiți să dea la o parte cartonul și să-i caute altă folosință. De ce furnizorul amintit persistă în a aplica o rețetă de fabricație necorespunzătoare și, mai ales, păgubitoare ? — este o întrebare la care așteptăm răspuns.

● **Întreprinderea „Electroarges" din Curtea de Argeș** livrează, de ani de zile, bormașini și foarfeci, care nu rezistă decît la un număr redus de cicluri de folosință, după care devin practic inutilizabile. Să nu fie interesată, oare, conducerea acestei întreprinderi de perfecționarea propriei activități ?

Supunem atenției trei tehnologii moderne

Nacele autoridicătoare pentru construcții înalte

Finisajele, lucrările de instalații, reparațiile și consolidările executate la înălțime — în cazul turnurilor de răcire, al benzilor transportoare din gospodăriile de cărbune din termocentrale, al altor construcții înalte se efectuează în mod obișnuit, cu ajutorul schelelor metalice, alcătuite din elemente tubulare, cu consum mare de manoperă și durate lungi de execuție.

Specialiștii trustului „Energoconstrucția" propun o metodă nouă de lucru bazată pe **folosirea nacelelor mobile,** care pot fi întrebuințate la orice înălțime. Avantajele ei o recomandă din plin :

- **productivitatea muncii crește în proporție de 100 la sută ;**
- **consumul de metal se reduce cu 4 tone, iar cel de material lemnos cu 1 100 mc ;**
- **cantitatea de energie electrică necesară este redusă la jumătate.**

Pardoseli și platforme din beton special prin vacuumare

Pardoselile antiacide realizate în prezent prezintă nu o dată deficiențe calitative sau sînt foarte scumpe și mari consumatoare de energie.

Centrala de construcții industriale din București a studiat și pus la punct **un nou material,** rezultat din combinarea caracteristicilor unor agregate dure — bazalt și corindon — polimeri acrilici și stirenici, cimenturi de înaltă rezistență. Din el se pot executa, prin **procedeul vacuumării,** pardoseli rezistente timp îndelungat, utilizabile la majoritatea construcțiilor industriale. Experimentate, noile pardoseli au demonstrat calități indiscutabile :

- **la execuția lor este posibilă o creștere a productivității muncii cu 35 la sută ;**
- **economia de manoperă se ridică la 25 la sută ;**
- **rezistențele pardoselilor sporesc cu circa 20 la sută.**

Extinderea gradului de prefabricare la conducte

Datorită toleranțelor înregistrate la executarea fundațiilor de utilaje, conductele tehnologice sînt prefabricate în tronsoane mici, pentru a putea fi ajustate în timpul montajului.

Constructorii Trustului de montaj pentru utilaje chimice din București propun un nou sistem de lucru, în care pot fi realizate tronsoane complexe, de mari dimensiuni, pe baza unor măsurători exacte efectuate în noile instalații. Aceste tronsoane sînt produse în ateliere amplasate în imediata vecinătate a instalațiilor, urmînd ca pe șantier să fie montate la poziție și executate subansambluri de închidere a traseelor de conducte, după efectuarea măsurătorilor. Dintre cîștigurile aduse de această metodă, reținem :

- **creșterea gradului de industrializare a lucrărilor pînă la 75 la sută ;**
- **reducerea volumului de prefabricate de circa 8 ori și, amănunt foarte important, a sudurilor de 2—2,5 ori ;**
- **economiile de metal și energie obținute se ridică la 8 kg pe tonă și, respectiv, 44 kWh la tona de conducte ;**
- **productivitatea muncii oamenilor sporește cu 25 la sută.**

Grupaj realizat de **Cristian ANTONESCU**

ÎN AGRICULTURĂ

CANTITĂȚI CÎT MAI MARI DE FURAJE PENTRU DEZVOLTAREA ZOOTEHNIEI

Acum, bunii gospodari asigură nutrețuri indestulătoare pentru iarnă

În unitățile agricole din județul Călărași, sectorul zootehnic este în creștere continuă, ceea ce face necesară asigurarea unor cantități din ce în ce mai mari de furaje. Periodic, uneori cu o mare frecvență, problema strîngerii și depozitării furajelor este analizată începînd de la nivelul fiecărei ferme și pînă la comandamentul județean al agriculturii, stabilindu-se măsurile ce se impun. Cu toate acestea, rezultatele obținute în ce privește strîngerea furajelor nu sînt mulțumitoare. Spunem aceasta deoarece chiar cantitățile depozitate pînă în prezent, pe ansamblul județului, sînt cu mult sub cele planificate. Astfel, din cele 136 200 tone la fîn s-au realizat pînă în prezent doar 55 000 tone, iar la suculente realizările la zi sînt de 31 000 tone față de 533 000 tone cît sînt planificate.

În raidul întreprins am întîlnit numeroase unități agricole în care baza furajeră poate fi apreciată de la mare distanță prin imaginea pe care ți-o dau imensele sire de fîn ridicate cu pricepere și migală. Este cazul cooperativei agricole Gurbănești, unitate distinsă anul trecut cu titlul de „Erou al Noii Revoluții Agrare" pentru rezultatele obținute în zootehnie. Furajele din această unitate confirmă și în prezent simțul de buni gospodari al cooperatorilor de aici. De altfel, Dinu Danieliuc, președintele acestei unități, are o vorbă pe care tot satul o știe, a înțeles-o exact și ține seama de ea : „Bunul gospodar își face vara nu numai sanie, ci, mai ales, furaje". Așa se și explică faptul că, primăvara în special, unele unități agricole din județ apelează la baza furajeră a C.A.P. Gurbănești.

Sînt însă unități agricole în care **n-au fost strînse și depozitate** decît cantități mici de furaje. Așa sînt cooperativele agricole Gruiu, Arțari, Pelinu, Crivăț, Soldanu și altele. Mai mult decît atît, am întîlnit cazuri cînd, acum, în plină vară, animalele în loc să fie scoase la pășunat sînt ținute în padocuri și hrănite cu furajele adunate pentru perioada de stabulație. Așa se petrec lucrurile la cooperativele agricole Belciugatele, Ulmu, Borcea II, Rasa, Luica ș.a. Deci puținul care s-a adunat se împuținează și mai mult în loc să crească în fiecare zi.

Ce se face pentru asigurarea furajelor necesare? Ne răspunde Gheorghe Mihai, director cu producția zooveterinară din Direcția județeană a agriculturii : „Am luat măsuri pentru a irriga în totalitate cele 2 840 hectare cu sfeclă furajeră, pentru a efectua întreținerea necesară pe cele 31 000 hectare destinate culturilor succesive de vară de porumb masă verde. Avem 20 440 hectare cu lucernă și am luat asemenea măsuri încît recoltarea, strîngerea și depozitarea furajelor să nu dureze mai mult de două-trei zile la coasele 3 și 4, unde sperăm să avem o producție bună".

Fără îndoială sînt măsuri care promit o îmbunătățire a situației recoltării și depozitării furajelor în tot județul. Dar, după cum se știe, tot cîmările zootehniei vor confirma sau nu valoarea acestor măsuri.

Mihai DUMITRESCU
corespondentul „Scînteii"

Tot fînul de pe pajiștile naturale să fie strîns neîntîrziat

Județul Covasna deține 33 000 hectare de fînețe și 61 000 de hectare de pășuni — o adevărată bogăție și sursă inestimabilă de furaje necesare creșterii animalelor, îndeletnicire cu vechi tradiții în județ. Organele de specialitate, sub directa îndrumare a comitetului județean de partid, au desfășurat o amplă acțiune de mobilizare a forțelor de la sate la lucrările de îmbunătățire a fînețelor și pășunilor. Poate în nici un an ca în 1987 nu s-au desfășurat atîtea acțiuni de curățire, tarlalizare, supraînsămînțare și fertilizare a pajiștilor la care au participat zeci de mii de cooperatori și alți locuitori ai satelor, pentru ca de pe fiecare hectar să se obțină o cantitate cît mai mare de masă verde.

Astfel, prin intermediul întreprinderilor de specialitate, prin participarea tuturor locuitorilor satelor au fost executate lucrări de întreținere pe 66 000 hectare, au fost fertilizate 41 000 hectare, au fost tarlalizate toate suprafețele destinate pășunatului bovinelor și s-au supraînsămînțat 15 500 de hectare.

Deși timpul secetos din acest an a împiedicat dezvoltarea vegetației pe pășuni și fînețele naturale, eficiența lucrărilor executate pe pajiști se arată din plin. Față de aceeași perioadă a anului trecut, în județul Covasna s-au strîns cu aproape 1 500 tone mai mult fîn pentru perioada de stabulație. Datorită practicării pășunatului rațional, în multe unități cooperatiste și de stat se obțin producții bune de lapte și sporuri ridicate în greutate la animalele pentru carne. Astfel, la C.A.P. Chilieni se realizează zilnic peste 15 litri lapte, în medie pe vacă ; rezultate bune în această privință au și cooperativele agricole din localitățile Brates, Chichiș, Alta Mare, Tîrgu Secuiesc, Mărtineni, Cernat și altele. În toate aceste unități pajiștile sînt întreținute exemplar, iar datorită exploatării lor raționale o mare parte din suprafețe au fost cosite, sporind cantitățile de fîn ce vor fi depozitate pentru perioada de iarnă.

Pe baza programului de ameliorare a pajiștilor pe anul în curs și pînă în 1990, prin care se urmărește creșterea randamentului acestora, pășunile și fînețele naturale au fost repartizate beneficiarilor, pe bază de contracte pentru o perioadă de cinci ani, fapt ce face să sporească răspunderea acestora față de buna lor gospodărire. Stabilindu-se obligațiile permanente, beneficiarii de pajiști acordă o mai mare atenție respectării ciclurilor de pășunat pe diferite parcele, refacerii covorului ierbaceu, lotizării animalelor în funcție de specie, vîrstă și producție. De asemenea, se urmărește ca fiecare îngrijitor de animale să asigure o exploatare rațională a pajiștilor, astfel încît să se obțină o cantitate sporită de furaje și pe această cale să sporească producția animalieră. Îngrijitorilor de animale li se pretinde să distrugă acele specii de plante care degradează calitativ producția de masă verde, să acționeze în întreaga perioadă de pășunat pentru exploatarea corectă a pajiștilor.

Județul Covasna dispune de toate condițiile naturale pentru sporirea productivității pășunilor și fînețelor naturale. Organele de specialitate, unitățile agricole de stat și cooperatiste depun, în continuare, eforturi sporite pentru a obține o cantitate cît mai mare de masă verde la hectar. În aceste zile toate unitățile de stat și cooperatiste se străduiesc să strîngă o cantitate cît mai mare de otavă. În acest fel se va asigura continuitate în ce privește hrănirea rațională a animalelor și sporirea producției în sectorul zootehnic.

Constantin TIMARU
corespondentul „Scînteii"

Culegători de lumină în Valea Doftanei

(Urmare din pag. I)

sălbatică a Prislopului, afluent vijelios al Doftanei, înaintează spornic spre înălțimi conducta de aducțiune prin care va fi colectată apa pentru viitoarea microhidrocentrală — Prislop, la jumătatea anului viitor urmînd să fie a cincea unitate a salbei de microhidrocentrale.

Călătorim cîțiva kilometri buni de-a lungul ei, urcînd pieptiș pînă aproape de punctul final, acolo unde o mînă de oameni întind în albia pîriului ultimele tuburi de ciment. Ochiul scrutător, experimentat al maistrului Ion Chifane, constructor cu zeci de ani de experiență în spate, veghează ca patul de criblură fină, pe care va fi montată conducta, să fie așternut fără cusur, ca îmbinările dintre tuburi să fie perfecte, estacada să preia cît mai curînd povara conductei în locul unde valea este străbătută de o surpătură adîncă.

Lucrarea nu pare spectaculoasă, dar lesne se poate observa că are un grad înalt de dificultate. Se lucrează în spații restrînse, atît în jurul conductei, cît și în interiorul ei.

În liniștea grea a pădurii de brazi, o mînă de oameni crotesc destin nou apelor. Ei înaintează pas cu pas în ea lor, le string fir cu fir, ca pe un bun de mare preț, îndreptîndu-le spre noua albie din care va țîșni curînd lumină. Ei sînt... culegătorii de lumină.

Pe unde calcă nu lasă decît urma hărniciei. Nici o stricăciune nu le trădează prezența în peisajul superb al muntelui. „Un singur mesteacăn tînăr a fost zdrelit, din neatenție, în valea asta și să vezi ce problemă s-a făcut din asta" — o spune cu mîndrie neascunsă maistrul Chifane. Și adaugă : „Am venit aici să înnobilăm natura, nu s-o sluțim. Gîndul ăsta l-am avut și o să-l avem oriunde vom călca aceste locuri".

Poate că și imaginea intactă, nealterată a peisajului, întreține impresia de liniște adîncă.

În plus ar mai fi de adăugat la această impresie și modul extrem de economicos în care a fost soluționată problema transportului mijloc de tuburi pe traseele viitoarelor conducte de aducțiune. Camioanele I.F.E.T.-ului, despovărate de buștenii coborîți din munte, au cărat, la întoarcere, imensele stive de tuburi de ciment. Astfel, a fost eliminată vinzoleala ultracostisitoare a zeci și zeci de alte autovehicule. S-ar putea spune că așa s-a găsit soluția pentru „a împușca doi țepuri dintr-un foc". Cu aceleași mașini — și bușteni, și tuburi.

Economicitatea este deviza muncii acestui colectiv de constructori. În numele eficienței s-a apelat și la soluția realizării prizelor de captare și a bazinelor de compensare pentru uzul a cîte două microhidrocentrale, ceea ce a asigurat reducerea investiției specifice pe kW cu circa 10 la sută. Aceluiași deziderat i-a răspuns și organizarea, în imediata vecinătate a punctelor de lucru, a unei stații de betoane și a unui atelier de prefabricate. Cîte fonduri s-ar fi irosit și cîte mașini s-ar fi plimbat și uzat în van dacă s-ar fi mers pe soluția aprovizionării cu betoane și prefabricate de la „centru" !

Ideea valorificării „factorului local" și-a găsit locul potrivit chiar și cînd a fost vorba de asigurarea forței de muncă. Circa 95 la sută dintre șantieriști provin din zonă ; mulți și-au făcut „mînă de constructori" cu ani în urmă, lucrînd pe șantierul barajului de la Paltinu... Alții — direct pe șantierul microhidrocentralelor. În aceste zile premergătoare aniversării sărbătorii noastre naționale, între fruntași se află „doftăneni", cum ar fi : Gheorghe Rică — dulgher, Gheorghe Hîrlov și Constantin Nedelcu — montori, Vasile Pascu — betonist, Vasile Cocerhan — excavatorist, Ion Ieremia — buldozerist, Ion Drăgan — macaragiu. „Sînt muncitori de înaltă valoare profesională, care pot face față pretențiilor oricărui șantier" — precizează maistrul Ion Chifane.

Că pe Valea Doftanei prinde viață încă un segment din grandiosul program gîndit și pus în aplicare cu neslăbită consecvență de partid pentru valorificarea integrală a potențialului hidroenergetic al țării este un fapt lesne sesizabil de oricine ajunge aici. Foloasele pentru țară ale acestui efort sînt dintre cele mai importante. Cu mari foloase însă se va încheia acest proiect și pentru viața locuitorilor de pe Valea Doftanei. Întîi de toate a devenit fapt împlinit autonomia aprovizionării cu energie electrică a localităților din zonă. Regularizarea albiei rîului, îndiguirile și captările efectuate au creat condiții pentru extinderea suprafeței arabile a comunei Valea Doftanei cu sute și sute de hectare. Grădinile localnicilor au înaintat deja cu zeci de metri în albia rîului. În locurile largi, chiar în albia rîului, au fost amenajate, folosind pămîntul fertil rezultat la stația de spălare a pietrișului, vaste spații agricole, în cuprinsul cărora se disting de pe acum perimetrele fînețelor, livezilor, grădinilor de legume. O oază a fertilității promite să devină valea acestui rîu capricios și năvalnic altădată, cînd se dezlănțuiau ploile.

Soluții ingenioase s-au găsit și pentru protejarea faunei piscicole.

Coroborate, toate aceste corective, operate cu maximă grijă în peisajul de o rară frumusețe al acestui colț de țară, deschid largi și frumoase orizonturi și turismului.

Pînă atunci însă, culegătorii de lumină mai au încă mult de muncă...

ÎN PREGĂTIREA CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI CULTURII SOCIALISTE

Sporirea cunoașterii de sine a omului

Dacă ar fi să stabilesc dominantele creației lui TITUS POPOVICI (în roman, film, teatru, publicistică), aș zice că acestea sînt corelate pasiunii pentru arta politică de factură problematică, în care temele revoluției se îmbină cu acelea ale opțiunii și ale responsabilității atît față de societate, de propriul popor, cît și față de aspirațiile și exigențele individualității umane. Cum vă explicați fascinația politicului asupra artei în secolul nostru ? În ce măsură ceea ce pare un imperativ, o chemare a epocii ține, în ceea ce vă privește, de o implicare personală ?

— Noțiunea „artă politică" riscă să se demonetizeze — ca multe altele — prin repetare abuzivă ori inadecvată. Este știut însă că nu pasiunea (termen mai nobil, să zicem, pentru „tendință") distruge opera de artă, ci dorința de-a dovedi ceva, tezismul. O lucrare de artă poate fi, în anumite împrejurări, un excelent și eficient instrument de propagandă ; inversul nu este în mod automat adevărat: propagarea — chiar și a celor mai nobile idealuri — nu conferă produsului calitate artistică. Mai există și tentația extinderii ariei noțiunii „artă politică" : întrucît secolul nostru a fost invadat, uneori sub formă de cataclisme, de impactul politicii cu destinul cîtorva generații, mulți consideră că **totul** (adică **orice**) este „politic", ceea ce duce la diluarea, pînă la anulare, a noțiunii respective, la o „globalizare" comodă. Pentru mine, **arta politică**, dincolo de angajarea ei în disputele fundamentale ale vremii, se caracterizează prin propunerea unui tip de erou care, acționînd **conștient** asupra istoriei, îmbină luciditatea și cultura cu aptitudinea, voința și uneori sacrificiul de a acționa.

Nu pot vorbi de arta politică în afara experienței mele, a generației din care fac parte, căreia războiul, orrile fascismului și teribilele întrebări, multe fără răspuns, în care ne-a implicat stalinismul, i-a pus în față în mod într-adevăr imperativ necesitatea opțiunii și angajării de o parte sau de alta, lucru destul de dificil, mai ales pentru intelectual, „hamletian" prin natura preocupărilor sale. Consecvența în opțiune (fără concesii, fără resemnare, fără scepticismul celui învins de „propriul său vis"), conștiința scriitorului cu adevărat angajat într-o revoluție ale cărei scopuri nu se împlinesc de luni pînă joi și care cunoaște, ca orice fenomen pe lumea aceasta, lupta contrariilor, conferă acestui tip de artă **sporirea cunoașterii de sine a omului**, singura cale de cîștigare ori de **păstrare** a demnității.

— Credeți că arta românească actuală (inclusiv teatrul, filmul etc.) exprimă condiția umană în socialism, semnalează stările, fenomenele noi caracteristice, definitorii cu pregnanța necesară ?

— **Semnalarea** stărilor și fenomenelor este de domeniul sociologiei. Scriitorul, omul de artă caută **semnificațiile** stărilor și fenomenelor.

Cît despre exprimarea condiției umane contemporane — și să ne rezumăm numai la film (prin natura sa mai solicitat de **imediat** — de unde și riscurile facilității, ale perisabilității) — sălile goale la unele filme, mai ales la acele producțiuni a căror ambiție de-a fi contemporane este „modelată" de o prudență birocratică, pe care o credeam de mult decedată, constituie răspunsul cel mai sincer și într-un sens îmbucurător, pentru că exprimă gradul **înalt** al conștiinței social-politice a omului contemporan, cititorul și spectatorul nostru, care **refuză** surogatul penibil, îndulcit, al problemelor, frămîntărilor și întrebărilor sale.

— Cum vedeți caracterul educativ al artei ?

— Grație impulsului creator pe care, de la Congresul al IX-lea al P.C.R., îl cunoaște activitatea teoretică a partidului nostru, datorită, în primul rînd, gîndirii noi, novatoare a secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a subliniat întotdeauna necesitatea aprecierii fenomenului artistic în specificitatea lui, estetica românească s-a eliberat de opreliștile dogmatice, primitive și înapoiate. La nivelul teoretic, mă grăbesc să precizez, care funcționează **după** apariția operei de artă. La nivelul practic, care funcționează **înaintea** apariției și o condiționează se ivesc (în raport cu gradul de cunoaștere, de cultură, în funcție de personalitatea sau de lipsa de personalitate a persoanelor concrete care activează în acest domeniu) rămășițe anacronice ale unui mod de percepere a artei de care ne-am eliberat, în principiu. Foarte pe scurt, aceste scorii ar fi următoarele : persistența (nemărturisită, evident) a vechii și falsei concepții despre tipic. („Tipicul este esența fenomenului" etc. etc.) Conform acestui mod idealist-vulgar, care însă se revendică de la materialismul dialectic și istoric, „esența" preexistă fenomenului și secretul ei este deținut de cel ce „aprobă". Întrucît „esența" e unică, tipul tinde să devină arhetip, nu model, ci canon. Dintr-o asemenea „viziune" decurge, implicit, și lipsa conflictului, înlocuit în cel mai bun caz cu o luptă blîndă între „bine" și „mai bine". Or, eroul model, pe care — așa cum arăta secretarul general al partidului — tineretul îl așteaptă în cărțile sau filmele acestei epoci, cum se formează, cum se definește ? Apare gata construit ca Pallas Athena din capul lui Zeus ? Ori se formează, se definește și se creează într-o permanentă luptă cu tot ceea ce frînează — într-un fel sau altul și uneori într-unul foarte complicat — făurirea practică a idealului ce animă viața unui asemenea erou ? „Cumințenia", timiditatea, caracterul șters, anodin, o existență care „să nu facă valuri" n-au definit niciodată nici pe marii eroi reali ai istoriei, nici pe cei ai literaturii. Așadar, pe lîngă lărgirea ariei de necuprins a cunoașterii, arta epocii noastre — și în special aceea pe care convențional o numim „artă politică" — devine educativă (în înțelesul profund al acestui cuvînt), propunînd — ca erou — un tip uman în care cititorul să-și regăsească aspirațiile sale cele mai înalte și, aș adăuga, cele mai dificile. De aici încolo numai talentul poate despărți producțiile bine intenționate, uneori cu scurt ecou de moment, de acele opere sortite să vorbească peste timp. Și este într-un fel firesc ca asemenea opere să întîmpine rezistența ori împotrivirea filistină. Și aici — ca în multe alte domenii — documentele de partid au indicat calea practică (singura cale !) de rezolvare a acestor — persist să le numesc inevitabile — contradicții : destinul unei lucrări de artă nu se poate hotărî administrativ, prin ukazuri, după gustul, priceperea, nivelul de cunoștințe ori aprehensiunile cuiva, ci numai în cadrul unor dezbateri cu adevărat democratice, pornind de la specificul artei.

— Prin cele peste 40 de scenarii pe care le-ați scris, care formează — grație virtuților multora dintre ele — o adevărată „operă", ați avut o contribuție deosebită la afirmarea artei noastre cinematografice. Să discutăm, dacă doriți, despre progresul (real și ideal) al filmului românesc, în genere, prin prisma a ceea ce v-ați propus și ați realizat în cele mai bune creații ale dv.

— Dacă înțelegeți „operă" în sensul inițial, **opus, eris — lucrare**, atunci voi spune că, atras, poate prea insistent, de această a șaptea artă, atît de desconsiderată, dar atît de necesară, care mi se părea că rimează cu o anumită nerăbdare a firii mele, am vrut să „dovedesc", scriind un număr de scenarii de toate genurile, că filmul românesc este capabil să se constituie într-un univers variat în care să coexiste, fără a se anihila, filmele marilor probleme, istorice și contemporane, cu filme de divertisment, tot istorice și contemporane.

— Cum vedeți evoluția filmului istoric de la ilustrativism factologic la problematizarea istoriei și destinului personalității, a omului ?

— Termenul „ilustrativism" conține, mi se pare, o anumită nuanță peiorativă pe care n-o împărtășesc. În momentul cînd, la sfîrșitul secolului XX, apar lucrări de „Istorie" în care falsificarea cea mai nedeghizată tinde la denaturarea faptelor istorice, nu văd de ce o lucrare cinematografică, împingînd vocația realistă pînă la reconstituirea cît mai aproape de document a unei epoci ori personalități, ori moment însemnat, ar avea mai puțină valoare estetică decît un film în care istoria e doar decor pentru înfățișarea problemelor așa-zis eterne. Istoria, mai bine zis perceperea ei, este întotdeauna problematică, o știm de la Homer. Iar în ceea ce privește menirea istoriei noastre, atît de frămîntată, cu atîtea momente tragice — în același timp, mărturie a vitalității poporului român — bătrînul cronicar a definit-o în mod genial : „Cu cele trecute să pricepem cele viitoare". Aceasta nu înseamnă stabilirea unui paralelism forțat și adeseori fals în simbolistica lui naivă între trecut și prezent. Înseamnă cu atît mai puțin conferirea unui mod de gîndire — și uneori, vai, chiar de expresie ! — contemporan unor mari figuri ale istoriei naționale. Mihai Viteazul a **realizat** Unirea nu pe baza concepției moderne despre națiune, **ci simțind** cu intuiție genială **necesitatea** ei ca factor sine qua non al luptei pentru independență. Pentru că e vorba de „problematizarea" istoriei, este evident că există o constantă în toată evoluția noastră milenară : lupta care a îmbrăcat toate formele posibile pentru apărarea și păstrarea independenței, aici, unde se ciocneau cu îndîrjire și fără scrupule interesele a trei mari imperii. Destinul personalității, destinul omului în general nu poate fi despărțit, pe aceste meleaguri, de strădania, uneori plină de strălucire, de tragism, alteori obscură, trecînd însă ca un fluid vital de la generație la generație, de a apăra și de a păstra această neatîrnare cu prețul oricăror sacrificii. În forarea cît mai profundă a motivațiilor unei asemenea atitudini dîrze și intransigente, nealterată nici de timp, nici de nenumăratele vicisitudini, văd evoluția fericită a filmului istoric românesc, unul din mijloacele cele mai **eficiente** de afirmare în lume a valorilor noastre fundamentale. Să nu ne facem iluzii : nu sîntem prea bine cunoscuți în lume. Filmul are capacitatea magică de a impune o imagine complexă a spiritualității, destinului și vocației unui popor. De aceea trebuie să se bucure de o atenție maximă. Sînt teme, idei, momente istorice care e mai bine să fie lăsate să-și aștepte timpul propice decît să fie compromise printr-o tratare superficială, pripită, săracă. Uneori caracterul industrial, obligatoriu planificat, al producției cinematografice împinge spre așa ceva : a ști să reziști tentațiilor facilității este, ca să zic așa, o atitudine politică.

— Mă gîndesc la contribuția dv. în domeniul satirei cinematografice. Cum vedeți funcția acestei „specii" ? Cum concepeți libertatea comediografului ca necesitate înțeleasă ?

— Ați atins una din problemele cele mai apropiate mie ; nu numai pentru că tot ce e dificil mă atrage, ci în primul rînd pentru că este de neconceput ca un popor care a dat lumii pe Caragiale — și ale cărui umor, spirit critic, capacitate „de-a fac haz de necaz" constituie, în mod sigur, una din explicațiile dăinuirii sale, fiind expresia unei **sănătăți morale** inalterabile — să nu găsească în film satisfacerea estetică a acestei vocații. Să fim sinceri : puține, foarte puține filme abordează acest gen; uneori genul ca atare e privit cu suspiciune, și acest lucru provine din același mod învechit, dogmatic, împrumutat de a înțelege funcția educativă a artei, despre care trebuie să vorbim, pentru că el mai operează. Cu precădere, aș zice, în domeniul satirei. Care, de cînd e lumea lume, a stigmatizat caractere (sau lipsa de caracter), nu funcții sociale. E drept însă că un las ajuns în fruntea unei divizii e mai nociv decît un ostaș cuprins de frică. Și atunci e limpede că cel implicat va striga că nu defectul său (cu atît mai grav social cu cît se exercită de la mai mare înălțime) e înfierat, ci onoarea corpului din care face parte. În condițiile noastre se întîmplă să-i mai auzim pe cîte unii, plini de o prudență ce nu are nimic comun cu spiritul epocii, susținînd că satirizarea unor defecte, vicii ori tare existente în societatea noastră echivalează cu satirizarea societății noastre ! Un fel de căutare birocratică a „semnificațiilor" și „aluziilor" împinge uneori (mi s-a întîmplat !) la adevărate propese de intenție...

Omenirea se desparte de trecutul ei rîzînd, spunea Marx. Omenirea își îndreaptă prezentul și rîzînd, am putea adăuga noi, care știm că, pe lîngă multe tare moștenite de la vechea societate, apar și altele specifice noii orînduiri, a cărei făurire este un proces revoluționar, uneori mai greu și mai complicat decît cucerirea puterii, și nu o plimbare de agrement prin peisaje stilizate. Făurirea unui om nou, capabil să facă față solicitărilor mereu crescînde ale lumii contemporane, nu se realizează prin exortațiuni mai mult sau mai puțin pioase : ea, această făurire, presupune, uneori, și bisturiul chirurgical. Dar, în general (fiind cum se zice „al naturii lucru ceva"), sîntem înclinați să admirăm arta chirurgului cînd se exercită pe pielea altuia, mai puțin pe a noastră.

Cu ultima întrebare vreți, probabil, să spuneți : „pînă unde poate merge comediograful ?" N-am decît un singur răspuns : pînă unde îl duc talentul, spiritul său de răspundere, curajul și... norocul. Dar, cu toate „complexele" cu care se apropie unii de genul satiric, eu sînt optimist. Pentru că, **și în acest domeniu**, la o întîlnire cu cineaștii, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea : „Este nevoie să sprijinim eforturile de construire a noii orînduiri atît prin filme grave, cu un înalt conținut educativ, cît și prin satire bune, mult apreciate de public, și care, citeodată, pot fi mai eficiente decît un film ce seamănă cu un veritabil referat despre felul în care trebuie acționat într-un domeniu sau altul".

— Cum apreciați ponderea cantitativă și calitativă a ecranizărilor în ansamblul producției românești ?

— Cu melancolie. Este știut că prin intermediul filmului o operă literară poate cunoaște o fericită recrudescență a interesului cititorilor (exemplul cel mai citat este „Forsyte Saga", roman care, deși ornat cu Premiul Nobel, căzuse oarecum în uitare, dar după serialul cu același nume a devenit un „best seller"). În cazul unor literaturi mai puțin cunoscute în lume, cum — pe nedrept și dintr-o infinitate de cauze asupra cărora nu avem nici timp, nici spațiu să ne aplecăm acum — este literatura română, filmul poate suplini, rapid și masiv, o muncă îndelungată și costisitoare de propagare. De aceea am avut întotdeauna o atitudine intransigentă față de tendința multor regizori de-a considera opera ecranizată doar un pretext pentru etalarea cine știe căror virtuți personale, autorul clasic și opera lui fiind un simplu pretext ori un scut.

A descifra, cu mijloacele altei arte, mecanismul intim al unei lucrări care a înfruntat anii, schimbările inerente de gust, optică și percepție presupune o muncă mult mai complicată decît atunci cînd autorul se exprimă pe sine. Desigur, nici transpunere tiritoare, roabă a literei, dar nici extravagante care ascund, întotdeauna, precaritatea ideii și concepției și care fac un dublu deserviciu : și filmului — ceea ce la urma urmei e mai puțin grav —, și operei clasice, ceea ce uneori constituie o daună ireparabilă, deoarece fixează o imagine falsă ori provoacă un fenomen de respingere în primul rînd la tînăra generație care trebuie inițiată în descoperirea patrimoniului cultural național.

— Vă gîndiți la receptarea operei atunci cînd lucrați ? Cum apreciați nivelul — universul, orizontul de așteptare, gustul — publicului ?

— Evident, din moment ce nu scriu „pentru sertar". Nu cred că putem fetișiza noțiunea de public, nici în sensul de a-i subordona în mod absolut destinul operei de artă, dar evident nici în desconsiderarea lui „aristocratică". Vorbind de film, nu trebuie să uităm că la noi educația cinematografică o fac cronicile de film, zvonul public, o singură revistă și cîteva cărți de așa-zisă „estetică". Cu toate acestea nu cunosc film românesc bun care să fi sombrat în indiferență generală, deși nu întotdeauna filme bune au avut întreg succesul de care ar fi meritat să se bucure. Aici intră în joc mulți factori pe care nu cu suficientă știință și conștiință cei răspunzători cu difuzarea filmului îi iau în considerare, nearătîndu-se preocupați pe măsura importanței sale de răspunsul la întrebări simple de altfel : „Ce se cere în momentul actual ? Ce vrea publicul ?" Mi se poate răspunde că au fost și sînt destule producții străine ieftine din punct de vedere artistic care au cunoscut succese răsunătoare (ca să nu amintesc decît sinistrul „Vagabond"). Răspunsul este că publicul are nevoie și de melodrame, că vechiul criteriu „Margot a pleuré" nu a devenit caduc. Atît timp cît o cinematografie nu se va preocupa și de ceea ce așteaptă publicul și va aștepta ca publicul să se încinte numai cu ceea ce i se propune va fi greu de stabilit care este ponderea reală a gustului, orizontului și nivelului său. În ceea ce mă privește, sălile pline la un spectacol ca „Hamletul" lui Tocilescu mă umplu de o încredere sinceră într-un public pe care l-a format tot ce s-a făcut în domeniul culturii în acești ani, precum și simțul moștenit pentru frumos, care — de atîtea ori — ar trebui să ne inspire.

Natalia STANCU

Festivalul național „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

LITORALUL — elocventă scenă a artei românești

Fără îndoială că în perioada de vară, de-a lungul a patru luni, Litoralul înseamnă nu numai soare, vacanță, minunata întîlnire cu marea, ci și o *impresionantă scenă a artei românești*. Pentru că, practic, sute de mii de spectatori au posibilitatea să aplaude spectacole de operă, de balet, operete, concerte simfonice, populare, folclor, show-uri, turneele celor mai importante colective teatrale (pînă acum au avut deosebit succes : Teatrul Mic, Teatrul „Bulandra", Teatrul „C. I. Nottara", Studioul „Casandra" al Institutului de artă teatrală și cinematografică, actori din Bacău, Galați, Tg. Mureș) ; o stagiune care este pregătită din timp — cum spunea Octavia Ivan, președinta Comitetului județean de cultură și educație socialistă Constanța, care, într-o unitară concepție, dorește să îmbine nenumăratele categorii de spectacole, să asigure divertismente de calitate, să permită trecerea în revistă, de fapt, a celor mai importante momente de artă din stagiunea obișnuită. Adică să devină *o carte de vizită* a vieții artistice românești, o pledoarie pentru arta de calitate, pentru valoare, pentru autentic, un susținut și eficient dialog cu marele public — beneficiarul operei de artă. Publicul — aproximativ 620 000 spectatori — căruia de la 1 iunie și pînă la sfîrșitul lui septembrie i se oferă întîlnirea cu peste 50 de instituții artistice, cu peste 2 000 de artiști, desfășurarea a peste 1 000 de spectacole ! Aceasta înseamnă că pentru iubitorii spectacolelor de teatru — cum afirma Sebastian Tașcă, directorul Filialei A.R.I.A. Constanța — se prezintă 70 de titluri pentru cei ce iubesc opera, opereta, baletul — 32 de titluri, alături de 18 diferite programe folclorice, de 16 spectacole de revistă. Dar, pentru exemplificare, iată cîteva momente diferite înregistrate timp de trei zile pe scenele din Mamaia, la care adăugăm opiniile unor spectatori. Este vorba de stagiunea permanentă a orchestrei simfonice din Constanța, de concertele pe care le organizează pe tot Litoralul, de „seara simfonică" pe care o oferă în fiecare miercuri în saloanele hotelului „Savoy" din Mamaia ; apoi de spectacolele de revistă (cum au fost cele oferite de Teatrul „C. Tănase" — recitalul cunoscutului comic Puiu Călinescu sau prezența Teatrului „Fantasio", cu montarea de succes „Fantasio color" — vedetă fiind Jean Constantin). Se adaugă la toate acestea concertele itinerante (recitalul Angelei Similea, concertul formației „Savoy") și show-urile unor cunoscute ansambluri — precum secția de estradă a Teatrului muzical din Galați sau ansamblul „Melody" din București.

Publicul, cu straturile lui alcătuitoare atît de diverse, în componența lui atît de diferită (vîrste, generații, profesii) este deci cel care apreciază, care-și argumentează opiniile, criticile, propunerile, cel căruia (așa cum am mai procedat în paginile ziarului nostru) îi dăm cuvîntul în rîndurile ce urmează : „În fiecare miercuri, este știut — spune Corina Stoicănescu, operator de sunet, București — în holul hotelului „Savoy" concertează orchestra simfonică din Constanța. Am înțeles din prezentare că sînt alternate cîteva programe, că nu lipsesc paginile românești (eu am ascultat, de pildă, sub bagheta tînărului dirijor Radu Ciorei „Codex Caioni" de Doru Popovici), că se preferă muzică clasică (cum a fost Simfonia a 40-a de Mozart), pagini preclasice (Corelli, Vivaldi). Este, într-adevăr, în agenda estivală, unul dintre momentele de reală ținută și faptul că saloanele „Savoy"-ului sînt citeodată neîncăpătoare pentru melomani devine un convingător argument. Dar nu înțeleg cum, exact în acele două ore de concert, nu se renunță la acordurile formației de café-concert a restaurantului ?! Pentru că, oricum, sonuri de tango, de muzică pop, de vals tot se aud și se interferează brutal cu Mozart; cu Vivaldi. Oare nu ar fi un gest elementar decalarea programului formației de divertisment ?" „Sînt o mare iubitoare a spectacolului de revistă — afirmă Hamza Mioara, laborant, Timișoara. Bineînțeles, aici, pe Litoral, am văzut „Fantasio color" și l-am aplaudat pe Jean Constantin ; am fost apoi la unul dintre spectacolele Teatrului „C. Tănase", protagonist fiind Puiu Călinescu. Păcat însă că la acel teatru în aer liber de la Soveja, sonorizarea s-a dovedit a fi sub orice critică, microfoanele, difuzoarele fiind total necorespunzătoare". „Turneul unei vedete a muzicii ușoare pe Litoral — completează Paligora Atena, elevă, Sinaia — este absolut normal să atragă zeci de mii de spectatori. Am urmărit-o deci pe Angela Similea (într-un spectacol regizat de Ion P. Ion), un spectacol bine ritmat, bine susținut, și am aplaudat repertoriul, ținuta decentă, iscusința îmbinării unor remarcabile pagini de muzică ușoară românească cu cîteva piese noi, cu lansarea în ritmuri moderne a unui cîntec popular. Știu că de ani de zile cunoscuta interpretă colaborează cu sudata formație „Savoy". Am însă o obiecție : pînă la recitalul Angelei Similea, prea multe momente au părut a fi „umplute", la întîmplare, cu „gratuități", cu fleacuri. De exemplu, apariția formației „Savoy-junior", care încă nu are piesele bine puse la punct și care cam acoperă golurile cu zgomote, cu demonstrații de virtuozitate percutionistă. Sau un așa-zis „comic", fără umor, care a debitat, tot pentru a umple timpul, fel de fel de monologuri lipsite de haz".

Adevărul este că prin strădania Filialei A.R.I.A.-Constanța promenada formațiilor profesioniste este în general bine organizată. Sînt spectacole de teatru, de folclor, oferite de reprezentanții unor reputate zone folclorice ; poți asculta si Mozart, si Beethoven, Enescu, poți „ride", cum se spune, cu Jean Constantin, Puiu Călinescu, cu un bun actor, Doru Octavian Dumitru — un comic care într-adevăr merită să fie în atenția scenelor de divertisment si care s-a impus, alături de Ionel Miron (cunoscutul solist de muzică ușoară), de Doina Moroșanu (cu frumoasa ei voce și cu un repertoriu de largă audiență), de Antoaneta Cotoroiu, remarcabilă solistă a ansamblului de balet — în fantezia revuistică semnată de gălățeni. Astfel, o subliniere deosebită se cuvine preocupării pentru lansarea unor nume noi, fie că este vorba de un tînăr dirijor (Radu Ciorei), de un comic cu vocație reală, de o formație tînără de muzică ușoară și, în general, de preocuparea pentru ținuta tinerească, modernă a desfășurărilor. „Aici, la Mamaia, exact pe scena Teatrului de vară — ne spunea tînărul Liviu Anton, elev din București — am descoperit într-o după-amiază o formație pop — tineri neînstruiți, care spărgeau timpanele mulor de spectatori, trăgînd de timp, cu un repertoriu ce lăsa de dorit. Șansa unei largi audiențe nu presupune o și mai atentă verificare a repertoriului, în general a ținutei de prezentare în fața publicului ? Dar tot Litoralul lansează tinere voci — spre exemplu Dan Bitman, Denis Roman, Elena Cîrstea ș.a. — reconfirmă valori ale cîntecului românesc, dă multor formații din întreaga țară posibilitatea să-și etaleze calitățile tehnice, repertoriul — aș aminti de „Holograf", „Coral", „Soul band" etc. — pe atîtea și atîtea scene". „Remarcabil recitalul Angelei Similea — afirmă și Lunguțescu Marin, medic, Craiova, de mare succes spectacolele Teatrului „Fantasio" (mai ales cînd se anunță participarea lui Jean Constantin), așa cum parcă tot tineretul Litoralului se află în grădinile în care este programată revista bucureșteană. Dar trebuie să recunosc că revelația a fost acel show, de talie internațională, care se desfășoară la „Melody" — Mamaia (coordonator, Viorel Păunescu). Nu aș vorbi numai de rafinamentul costumelor (spectacol în spectacol), de ingeniozitatea și dinamismul dansurilor (autor Cornel Patrichi), de pregnanța și personalitatea participării, în general, a ansamblului de balet, de profesionalismul orchestrei, ci și de ștacheta clară pe care o ridică reprezentația. Adică, este vorba de o revistă excelent împlinită, cu o delicată notă romantică de eleganță și bun-gust, în care cîntecele pline de căldură ale lui Dan Spătaru sau ale unei tinere voci ca Dana Popa se integrează firesc. Este clar că acest tip de ansamblu nu se poate, deocamdată, compara decît cu el însuși".

Litoralul — o elocventă scenă a artei românești. Sute de mii de spectatori aplaudă reușite concerte simfonice, spectacole de teatru, show-uri... Din păcate nu au dispărut însă nici improvizațiile, nici unele tendințe de bagatelizare a programelor, nici binecunoscutele defecțiuni tehnice (sonorizare, lumini). Dar pînă la sfîrșitul lui septembrie mai sînt destule file în această agendă atît de bogată, deci timp pentru corecturile necesare.

Smaranda OȚEANU

tv

20,00 Telejurnal ● În întîmpinarea marii sărbători
20,20 Viața economică
20,35 Programul ideologic al partidului — programul unei ample activități de formare a omului nou. Festivalul național „Cîntarea României" — cadru larg de afirmare a creației românești de masă
20,55 August — arc de triumf pe fruntea României (color). Emisiune de cîntece și versuri
21,10 Cadran mondial. România și problemele lumii contemporane
21,25 Serial științific (color). „Aventura cunoașterii". Episodul 9
21,50 Telejurnal
22,00 Închiderea programului

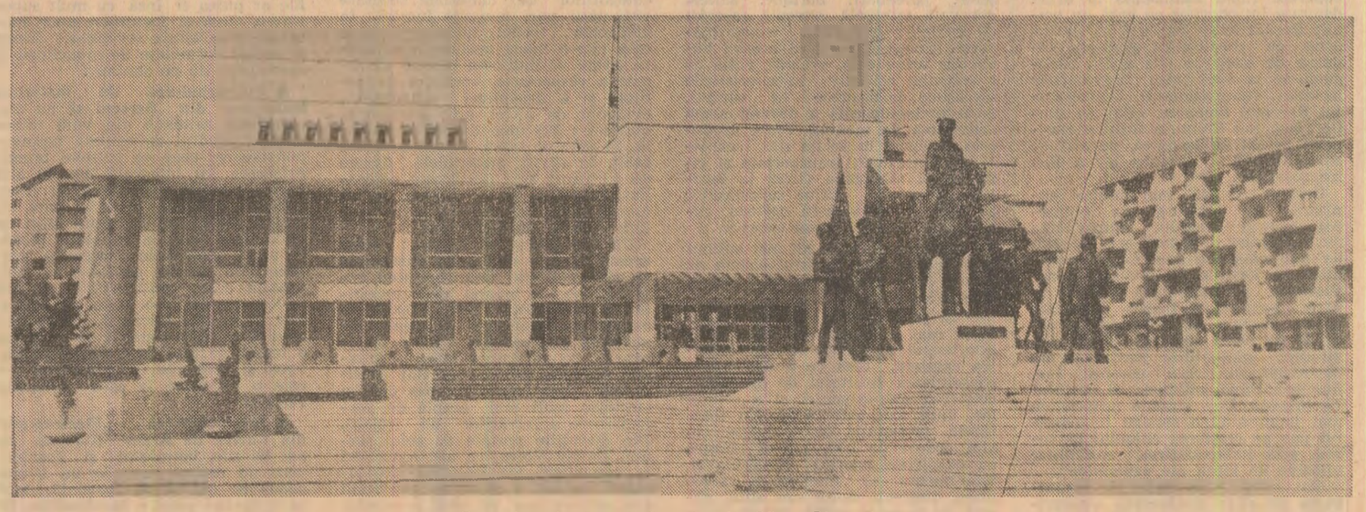

Casa de cultură a sindicatelor din Sfîntu Gheorghe

Foto : Gergely Béla

Educația politică — latură esențială a formării omului nou

(Urmare din pag. 1)

efectiv, atît în viața socială, cît și în cea individuală. De aceea, promovarea largă în masă a valorilor socialismului constituie o acțiune politică de cea mai mare importanță. Orice valoare reală, fie morală, culturală sau estetică, are, în socialism, un sens politic prin faptul că exprimă esențialmente omul nou. Noile calități umane iau forma valorilor, iar promovarea lor înseamnă, în fond, accelerarea procesului de formare a omului nou.

Valorile politice specifice socialismului se concretizează înainte de toate în obiectivele pe etape ale politicii partidului nostru. Cunoașterea lor aprofundată, difuzarea largă în masă a înțelesurilor pe care le implică, a direcțiilor de angajare a tuturor categoriilor sociale, a fiecărui cetățean al patriei pentru înfăptuirea lor oferă sensul practic al afirmării valorilor politice prin activitatea politico-educativă.

Cultura politică de tip comunist este o cultură a libertății. Socialismul chiar înseamnă, în ultimă instanță, dobîndirea libertății, prin muncă, gîndire și creație proprii.

Afirmarea unui asemenea tip de cultură politică, desigur, nu se realizează de la sine, adeziunea totală și necondiționată la principiile și obiectivele comunismului, atît a educatorilor, cît și a subiecților actului educativ, fiind rezultatul unei profunde cunoașteri, înțelegeri și asumări. De aceea, este necesară mobilizarea creativă a tuturor resurselor pentru înțelegerea corectă și profundă a realizărilor și transformărilor petrecute în anii noștri, pentru contracararea eficientă a influențelor străine modului de viață socialist. Manifestarea noii culturi politice în masă presupune, înainte de toate, ca ea să fi devenit cultura politică a activistului de partid, a tuturor comuniștilor.

Rezultatul specific al activității de educație politică este *comportamentul politic revoluționar*, ca model de comportament dominant în toate mediile sociale, generalizarea, deci, a atitudinii revoluționare. Mijloacele de producție sînt în proprietatea tuturor ; posibilitățile de participare la deciziile privind obiectivele și condițiile unei activități sau alteia sînt determinate, în primul rînd, de nivelul de pregătire la care am reușit să ajungem și de faptul dacă avem sau nu simțul responsabilității pentru soarta noastră sau destinul comun ; intervenția creativă în activități economice sau sociale — de propriile noastre capacități. Nu putem atribui deci altora răspunderea pentru ceea ce am făcut sau nu. De aceea, comportamentul revoluționar este o necesitate obiectivă și nu un imperativ impus. Actualul stadiu de dezvoltare a societății noastre, tipul de probleme cu care este confruntată cer angajarea tuturor și a fiecăruia în parte pentru asigurarea prezentă și viitoare a progresului multilateral al patriei. Un comportament politic revoluționar presupune deci asumarea practică a calităților de proprietar, de producător și beneficiar de către fiecare om al muncii. Sarcină de cea mai mare responsabilitate politică, ce reprezintă sinteza întregii munci de educație politică.

O înrîurire directă și indispensabilă are, în procesul educației politice, cultura. Sînt cunoscute preocupările partidului și statului nostru pentru stimularea creației cultural-artistice, atît a celei profesionalizate, cît și a celei de amatori, pentru conservarea și dezvoltarea patrimoniului național. Pe lîngă valoarea intrinsecă a acestor preocupări, acestea au și un rost direct politic-educativ. Prin stimularea creației, prin lărgirea sferei beneficiarilor de artă și cultură se asigură și baza afectiv-emoțională a educației politice, stări de spirit pozitive și un climat receptiv pentru valori fundamentale.

De aceea este necesară deschiderea permanentă a acțiunii politice, la indiferent care nivel, pentru înlesnirea și mijlocirea contactului organizat al oamenilor cu valorile și lăcașul de cultură, pentru antrenarea cît mai largă a maselor la Festivalul național „Cîntarea României", destinat tocmai valorificării capacităților creative la locul de muncă, în producția de bunuri materiale și spirituale. Arta sau cultura nu sînt obiecte de divertisment sau de tezaurizare individualistă, ci, înainte de orice, fapte fundamentale de educație. Iar orientarea instituțiilor de acest gen spre reflectarea realităților și problematicii societății în care trăim, spre organizarea difuzării în masă a valorilor de care dispunem constituie o condiție importantă a creșterii eficienței educației politice în ansamblu, așa cum în nenumărate rînduri a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Într-un asemenea context, *munca politică de masă* are rolul de a unifica „pe viu" influențele multiple ale diverșilor factori politico-educativi. Esența acestei activități o constituie dialogul politic cotidian cu oamenii, sub cele mai diferite forme pe care le permit mijloacele de care dispunem. Aici spontaneitatea și ingeniozitatea sînt decisive. De la simpla chemare la îndeplinirea unor obiective economice, plasată cu pricepere la locul de muncă, la gazete de perete vii și atractive și la valorificarea muncii cineaștilor amatori — o cale pe cît de simplă pe atît de elocventă privind interesul pentru munca sa a educatorului politic.

Munca politică de masă reprezintă, în fapt, un ansamblu de activități politico-educative, cu influență directă și imediată asupra mobilizării colectivelor de oameni la realizarea unor obiective economice sau sociale ori pentru contracararea rapidă și eficace a unor deprinderi sau manifestări negative.

Formele concrete de desfășurare a muncii politice de masă au un caracter dinamic, se adaptează și se modernizează rapid în funcție de perfecționarea mijloacelor de influențare socială, în special a celor audio-vizuale. Uităm însă, uneori, că dialogul concret cu oamenii, de la propaganda vizuală și pînă la răspunsul la întrebările pe care le pun, cu indiferent care ocazie, este un *act de cultură politică*. Nepriceperea, limbajul neadecvat, prezentările grafice fără gust, emisiunile simpliste la stațiile de radioamplificare etc. nu fac decît să deservească întreaga activitate politico-educativă. Pentru că aici, în contactul direct cu oamenii, percepția este, de asemenea, directă, neinfluențată de respectul convențional datorat funcției. Calitățile și defectele educatorului se reliefează pregnant. „Munca de la om la om" este esențială nu numai prin forța ei de înrîurire mare, ci și pentru că prilejuiește un moment de autoeducație chiar pentru educatori.

În educația politică, impactul dintre teorie și realitate se produce global și direct. Înțelegerea corectă a acestui raport și, îndeosebi, asumarea responsabilității revoluționare de a contribui la schimbarea acelor realități care frînează progresul social, la înlăturarea mentalităților depășite sînt condiții elementare pentru orice educator politic. Uneori factori din domeniul educației politice devin tributari unui dualism dăunător, instituind granițe fixe între teorie și realitate, chiar dacă acesteia din urmă îi substituie termenul de practică. Neînțelegerea relației dintre teorie și realitate poate produce o tendință de exagerare a contradicției inerente, de altfel, unei asemenea relații. Fapt ce conduce fie la acomodarea rapidă la activități rutiniere sau la practici negative, fie la dispreț pentru teorie și îngustime empirică în practică. Asemenea mentalități pot declanșa un proces de scădere evidentă a eficienței muncii unor educatori, care, astfel, nu mai pot avea forța de convingere și credibilitatea necesare în afirmarea adevărurilor și principiilor esențiale, evită confruntarea directă și sinceră cu oamenii, cu modul lor de a gîndi și se rezumă adesea la o simplă înscriere birocratică de acțiuni, respectînd stereotip afirmații cu caracter general.

Tocmai de aceea, în spiritul îndemnurilor secretarului general al partidului, t o v a r ă ș u l Nicolae Ceaușescu, vor trebui mai amplu și mai insistent valorificate condițiile materiale și spirituale de care dispune din plin societatea noastră pentru a face din perfecționarea pregătirii multilaterale a educatorilor, din „educarea educatorilor", o prioritate a activității politico-ideologice ; de reușita acestei largi acțiuni depinzînd în ultimă instanță în mare măsură reușitele pe tărîmul atît de important, atît de actual al educației politice a maselor.

Viața economico-socială a localităților patriei

VRANCEA : Resurse locale în circuitul producției

Activitatea economică a întreprinderii județene de producție industrială și prestări servicii Vrancea înregistrează noi ritmuri de creștere pe baza valorificării resurselor locale de materii prime. La Odobești, de exemplu, a fost organizată secția de produse ceramice. Se vor realiza în acest an circa 10 milioane de cărămizi din argila aflată în zonă. La Focșani a fost extinsă capacitatea de prelucrare a materialelor textile recuperabile. Alte activități industriale, care folosesc materiale recuperabile și resurse locale, au mai fost înființate și în comune ale județului. În perioada următoare, se vor organiza încă 8 noi unități productive, printre care o secție de confecții la Călimănești, unde vor lucra soțiile muncitorilor de pe șantierul canalului magistral pentru irigații Siret — Bărăgan. **(Dan Drăgulescu).**

CRAIOVA : O nouă zonă de agrement

O dată cu extinderea construcțiilor de locuințe și intensificarea lucrărilor pe șantierul liniei de tramvai, care va lega cele două mari platforme industriale, de est și de vest ale orașului, pe care constructorii s-au angajat să o finalizeze înainte de termen, edilii municipiului Craiova nu au pierdut din vedere nici amenajarea unor noi spații verzi, care să agrementeze modernele cartiere ce au prins contur în ultimii ani. Astfel, la confluența cartierelor Craiovița Nouă, un adevărat oraș în oraș, Brazda lui Novac și George Enescu a început să prindă contur o întinsă zonă verde ce se află de o parte și de alta a pîriului Cornișoiu.

— Pînă nu demult, această zonă era un fel de depozit menajer al orașului. Vor fi realizate ziduri de sprijin, esplanade, oglinzi de apă, terenuri de sport și de joacă pentru copii, terase și o grădină de vară — a ținut să precizeze Nicolae Spaloghe, de la Institutul județean de proiectări, coordonatorul de proiect al acestei noi și frumoase zone verzi și de agrement a Craiovei. **(Nicolae Băbălău).**

BIHOR : Noi unități comerciale

Peste 14 000 metri pătrați — atît însumează suprafața care a îmbogățit zestrea unităților comerciale bihorene în perioada care a trecut din cincinalul actual, fiind date în folosință 31 unități de diverse profiluri.

— Amplasate, îndeosebi, la parterul blocurilor înălțate în elegantele ansambluri din Oradea, Marghita, Dr. Petru Groza și Vașcău, noile unități răspund mai bine solicitărilor mereu crescinde ale populației — ne spunea Teodor Mălan, director adjunct al Direcției comerciale județene. Printre unitățile reprezentative care au intregit de curînd rețeaua comerțului bihorean se numără cele din noul centru civic al Oradei, precum și magazinul tineretului, situat în zona de vest a municipiului de pe Crișul Repede.

Să consemnăm și o cifră semnificativă : în numai două decenii, suprafața comercială din județ a sporit de trei ori. **(Ioan Laza).**

BRAȘOV : Edificiu de sănătate

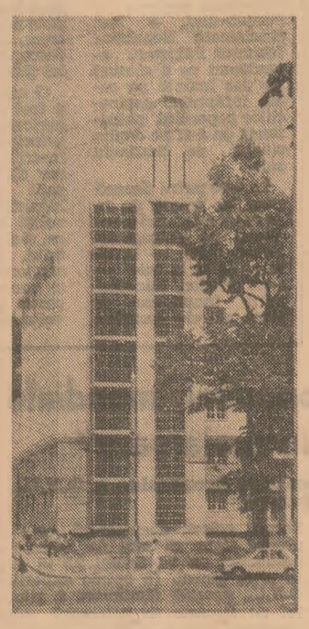

A fost dată în folosință noua aripă a Spitalului de obstetrică și ginecologie din Brașov. Clădirea este prevăzută cu trei săli de operație, cabinete de urgență și alte dotări specifice, înzestrate cu aparatură perfecționată. Noua construcție se adaugă unei alte instituții de profil, Spitalul de pediatrie, una din cele mai moderne clădiri de acest gen din țara noastră. **(Nicolae Mocanu).**

Distincții decernate pentru locul I ocupat în întrecerea socialistă

Adunări festive la Întreprinderea de sere „30 Decembrie", sectorul agricol Ilfov, și la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea, județul Călărași

În cadrul unor adunări festive, Întreprinderii de sere „30 Decembrie", sectorul agricol Ilfov, și Institutului de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea, județul Călărași, le-au fost decernate „Steagul Roșu" și Diploma de Onoare ale Consiliului Central al U.G.S.R., pentru ocuparea locului I pe țară în întrecerea socialistă pe anul 1986.

În telegramele adresate cu acest prilej **tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România**, participanții la adunări exprimă calda recunoștință pentru prețuirea acordată muncii lor, sentimente de adîncă dragoste și profundă stimă față de conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru pilduitoarea și neobosita sa activitate depusă în slujba propășirii și prosperității patriei, a ridicării bunăstării întregului popor.

În telegrame se exprimă cele mai calde mulțumiri tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și de știință, militant de frunte al partidului și statului nostru, care aduce contribuții de seamă la elaborarea și folosirea unor largi programe de aplicare a cuceririlor științei și tehnicii în toate domeniile de activitate.

Colectivele celor două unități se angajează ca, urmînd neabătut indicațiile și orientările secretarului general al partidului, să înfăptuiască exemplar sarcinile ce le revin pe acest an și pe întregul cincinal, întîmpinînd, astfel, cu noi realizări marea sărbătoare națională de la 23 August și Conferința Națională a partidului.

(Agerpres)

Cronica zilei

În perioada 30 iulie — 13 august a.c., o delegație de activiști ai P. C. Chinez, condusă de tovarășul Zhao Zongnai, membru supleant al C.C. al P. C. Chinez, a efectuat, la invitația C.C. al P.C.R., o vizită de prietenie în țara noastră.

Oaspeții chinezi au avut convorbiri la C.C. al P.C.R., la comitetele județene Constanța, Iași, Botoșani și Suceava ale P.C.R., au vizitat obiective economice și social-culturale din Capitală și județele menționate.

La încheierea vizitei, membrii delegației de activiști ai P. C. Chinez au fost primiți de tovarășul Ion Stoian, membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

În cadrul convorbirii care a avut loc cu acest prilej a fost evocată cu satisfacție evoluția bună a raporturilor de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză, subliniindu-se dorința dezvoltării lor în continuare, în spiritul înțelegerilor realizate la nivel înalt, spre binele popoarelor român și chinez, al cauzei socialismului și păcii.

La întrevedere a fost de față Liu Chunlin, însărcinat cu afaceri a.i. al R. P. Chineze la București.

La Ambasada Republicii Populare Democrate Coreene la București a avut loc, joi, o conferință de presă.

Cu acest prilej, ambasadorul Zo Iăng Guk a prezentat noile propuneri ale țării sale privind desfășurarea celei de-a 24-a ediții a Jocurilor Olimpice de vară, ce va avea loc în anul 1988, precum și cele privind desfășurarea unor competiții în Nordul Coreei.

Au luat parte reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, redactori ai ziarelor centrale, Agenției române de presă — Agerpres, Radioteleviziunii, precum și atașați de presă și corespondenți străini acreditați la București.

(Agerpres)

FOCȘANI : Mai multe piese de schimb reconditionate

Colectivul de muncă al Întreprinderii forestiere de exploatare și transport Focșani obține succese deosebite și în activitatea de asigurare cu piese de schimb și subansamble prin reconditionări. În prezent, peste 60 la sută din necesarul de piese și subansamble este acoperit pe această cale. Totodată, prin asigurarea la timp cu piese și subansamble, imobilizările utilajelor și mașinilor intrate în reparații au fost reduse cu 12 la sută, iar cheltuielile prevăzute pentru aceste lucrări au fost diminuate cu 8,5 la sută. **(Dan Drăgulescu).**

COVASNA : Locuințe moderne, confortabile

Oamenii muncii de la Întreprinderea de antrepriză și construcții-montaj din județul Covasna acționează cu energii sporite pentru folosirea deplină a timpului de lucru și a utilajelor din dotare. Cu noile apartamente predate la cheie, numărul celor construite de la începutul anului și pînă ieri trece de 450. Este de relevat strădania constructorilor pentru continua îmbunătățire a calității locuințelor, pentru ridicarea gradului de confort al acestora, în condițiile reducerii cheltuielilor și economisirii materialelor de construcții, a combustibililor și energiei electrice. **(Constantin Timaru).**

Oameni, fapte, semnificații DIN LUMEA CONSTRUCTORILOR SOCIALISMULUI

„TREPTELE BERLINULUI"

Numai cunoscînd că, la încetarea războiului, centrul Berlinului, în bună parte și cartierele sale, au fost complet distruse, că dărîmăturile totalizau 70—90 milioane m³, adică echivalentul unui tren de marfă atît de lung, încît ar fi înconjurat de 5 ori globul pămîntesc, se poate aprecia efortul considerabil — uman, material și financiar — pe care l-au făcut oamenii muncii din Berlin și din alte orașe ale R.D.G., munca lor cu adevărat eroică, organizarea exemplară, spiritul lor patriotic pentru ca orașul să arate așa cum se înfățișează el astăzi — înfloritor. Cine a cunoscut Berlinul cu 2—3 decenii în urmă poate aprecia că stilul, frumusețea și eleganța construcțiilor reflectă perioadele pe care le-a traversat primul stat socialist de pe pămîntul german. Sînt „treptele" urcate în acești ani.

În anii de la început se construia și puțin, dar și monoton, dovadă fiind blocurile mai vechi din Berlin și din alte localități. Este adevărat că între anii 1950—1960 au fost reconstruite, printre altele, Poarta Brandenburg, părți ale Lindenforumului istoric de pe strada Unter der Linden, cum sînt, printre altele, Universitatea, Opera de stat, fostul Arsenal (astăzi muzeu de istorie germană) etc. A urmat apoi perioada cînd s-a pus accentul pe calitatea și frumusețea construcțiilor, stilul modern predominînd, blocurile grandioase din oțel, sticlă și beton fiind prezente nu numai în centrul capitalei, cum ar fi hotelul Stadt Berlin, dar și în cartierele nou construite.

Cel mai mare șantier de construcții de locuințe din R.D.G. se află în nord-estul Berlinului. Este vorba de cartierul Marzahn, de fapt al 9-lea sector al capitalei. Aici locuiesc mai bine de 170 000 de oameni, urmînd să ajungă la 300 000 de locuitori. Margine de metropolă, cu o comună lipită de ea, al cărei centru civic a rămas intact, în mijlocul marelui cartier. Singurele modificări ce s-au făcut au fost reconstruirea și renovarea unor locuințe, așa cum arătau ele în vechime. Faptul dă un aspect deosebit, un farmec cu totul aparte noului sector. Alte cartiere, de proporții mai mici — Hohenschönhausen și Hellersdorf — sînt în curs de construcție.

La începutul anilor '80 s-a inițiat o amplă acțiune de modernizare și reconstrucție a cartierelor de locuințe din centrul orașului, zidite în cea mai mare parte în jurul anului 1900. Berlinezii se mindresc în acest sens cu cartierul Thälmann-Park, construit într-o zonă bogată în tradiții muncitorești, Prenzlauer Berg.

Ritmul impetuos al construcțiilor de locuințe a modificat structural înfățișarea capitalei, care anul acesta își sărbătorește jubileul de 750 de ani de existență documentară. Numai din 1971 și pînă la sfîrșitul anului trecut s-au construit și modernizat peste 250 000 de apartamente, în care locuiesc 680 000 de berlinezi. Practic, peste 70 la sută din fondul locativ existent este reprezentat de clădiri noi sau reconstruite după 1945.

Modernizarea vechilor locuințe nu numai că a avut drept rezultat îmbunătățirea substanțială a condițiilor de locuit ale oamenilor muncii — prin construirea de băi și grupuri sociale, introducerea încălzirii centrale, asanarea pivnițelor, înlocuirea instalațiilor și podelelor, operația realizîndu-se prin amenajarea a 3 apartamente din 5 sau 2 din 3 — dar și înfrumusețarea și modernizarea străzilor, a cartierelor, întrucît fațadele blocurilor au o înfățișare cu totul nouă, respectîndu-se, bineînțeles, vechiul lor stil arhitectonic și culorile specifice vremii.

Ultima perioadă a reconstrucției Berlinului se caracterizează prin restaurarea în forma inițială a clădirilor monumentale și realizarea unor ansambluri de clădiri în stilul și forma care au avut-o în urmă cu secole. A renăscut, cu frumusețea ei originară, una din cele mai cunoscute piețe, Piața Academiei, cu Teatrul Schauspielhaus, construit de marele arhitect Schinkel (care acum adăpostește o impresionantă sală de concerte de 1 850 locuri), cu Domul francez și cu Domul german, la care încă se mai lucrează.

Dar punctul de atracție al celor ce vizitează capitala R.D.G. îl reprezintă ansamblul de clădiri reconstruite fidel, pînă în detaliu, după modelul din secolele 15—16, ansamblu situat între Primăria Roșie și Spree. În urmă cu 6 ani, pe acest loc se aflau doar zidurile unei biserici, cea mai veche din Berlin, ridicată în 1230, pe care

Însemnări din R. D. Germană

crescuseră buruieni. La baza reconstruirii, spunea dr. arhitect Stahn Grünter, realizatorul ansamblului numit Nikolaikirche, au stat documentele vremii — schițe, fotografii, picturi, planuri păstrate în arhiva Prusiei. În secolele 15—16, Berlinul avea circa o mie de asemenea clădiri. Prin construirea acestui microcartier, am realizat o parte din Berlinul de acum 500 de ani.

Și încă ceva : în acest ansamblu, la etajele superioare, au fost amenajate 788 de apartamente confortabile, moderne, în care trăiesc circa 2 000 de oameni. Iar această adevărată bijuterie urbanistică, care lasă impresia că te afli în Berlinul evului mediu, este realizată în sistem industrial, după ultimele cuceriri ale tehnicii în materie de construcții — elemente prefabricate din beton și piatră, executate special la o fabrică de prefabricate.

Fapte interesante în legătură cu problema pusă în discuție ne-a furnizat prof. dr. arhitect Ehrhart Gliuc, director general pentru construcții din Berlin, din cadrul Ministerului de Construcții. Astfel aflăm că, în ultimii 15 ani, s-au realizat peste 100 de obiective reprezentative, cum sînt : Palatul Republicii, Palatul pionierilor, centrul de recreare și activități sportive, Spitalul Charité, cu 1 000 de paturi și 25 săli de operație, Piața Academiei, cu cele două domuri, teatrul de revistă Friedrichstadtpalast, cu 1 900 de locuri, Casa culturii și științei sovietice, cartierul de locuințe „Parcul Ernst Thälmann", unde în prezent se construiește și un mare planetariu. „Capacitatea de producție s-a dublat în ultimii 3 ani, spunea d-sa, în prezent circa 10 la sută din forța de construcții de locuințe fiind concentrată în Berlin. Așa s-a reușit să se construiască 32 000 de apartamente anual, plus construcțiile social-culturale. În momentul de față ne concentrăm forțele pentru a reconstrui Friedrichstrasse, din centrul Berlinului, care a fost cea mai atractivă și mai animată stradă din vechiul Berlin. Intenția este ca această stradă să devină cea mai frumoasă arteră a capitalei noastre. În final, respectiv în 1990, cînd va fi terminată, ea va avea 3 000 de apartamente, 6 000 de locuri în restaurante, iar suprafața magazinelor va depăși 30 000 metri pătrați. La ridicarea construcțiilor de pe această stradă vom folosi elemente moderne. Parterul și primul etaj le vom realiza din piatră naturală, iar de la etajul doi vom folosi betonul. De asemenea, în prezent construim gara principală a Berlinului, în două etape: prima va fi terminată în octombrie a.c., a doua în 1989. Avem convingerea că acest program va fi realizat întocmai, în momentul de față lucrînd în Berlin 65 000—70 000 de constructori. Potrivit indicațiilor conducerii P.S.U.G., ne concentrăm atenția principală spre reconstrucție și modernizare, a căror cotă-parte în raport cu construcțiile noi crește cu fiecare an ; pentru aceasta, s-au elaborat tehnologii noi, speciale, așa-numitele „linii tehnologice de 10 zile". Este vorba de colective speciale care execută fie bucătării, fie băi sau grupuri sociale, în timp ce alte colective se ocupă de fațade sau acoperișuri. Timpul de executare la modernizarea unui bloc este de 10 zile, deoarece, în urma specializării, am ajuns la dublarea și triplarea productivității muncii".

Ritmul înalt de construcții, într-un stil modern, prin folosirea elementelor arhitectonice tradiționale, nu este specific numai Berlinului, ci întregii Republici Democrate Germane. O dată cu noile cartiere iau naștere supermagazine cu autoservire, creșe și grădinițe de copii, școli și săli de sport, unități de prestări servicii, policlinici, restaurante, bazine de înot acoperite și cămine pentru bătrîni. Rezolvarea problemei locuințelor — pentru care P.S.U.G. a elaborat un amplu program ce se va încheia în 1990 — reprezintă, din 1971, nucleul politicii sociale a partidului. În această perioadă, condițiile de locuit ale cetățenilor s-au ameliorat în mod permanent. În prezent, în fiece zi, aproximativ 1 000 de familii se mută în locuințe nou construite sau modernizate.

Dacă imediat după terminarea războiului accentul se punea pe realizarea de construcții noi, în perioada 1981—1985 raportul s-a modificat în favoarea locuințelor modernizate. Aceasta corespunde condițiilor concrete din țară, pentru că în numeroase orașe, în Berlin, Leipzig, Dresda, Halle, Karl Marx-Stadt ș.a., sînt cartiere întregi din case construite pentru familii muncitorești încă înainte de primul război mondial și chiar în secolul trecut.

Înfăptuirea unui asemenea amplu program de construcții și modernizări de locuințe a necesitat eforturi deosebite din partea statului. Au fost create puternice combinate de construcții, a fost extinsă producția de prefabricate a elementelor de beton — atît a celor mari, pentru montajul blocurilor noi, cît și a elementelor mai mici, necesare construcțiilor din centrul orașelor. În localitățile rurale, mai ales, s-au construit mii și mii de case proprii, ceea ce degrevează capacitatea combinatelor de construcții de locuințe. Din datele statistice rezultă că numai în anii 1981—1985 s-au construit aproape 90 000 de astfel de case. Sînt date și fapte ce ilustrează elocvent preocuparea Partidului Socialist Unit din Germania pentru creșterea continuă a calității vieții, pentru sporirea bunăstării tuturor cetățenilor.

Neculai ROȘCA

Luminoasă pagină din istoria luptei poporului român

(Urmare din pag. I)

ție a întregii democrații românești și trebuie să servească drept prilej de solidarizare tuturor grupărilor, asociațiilor profesionale etc. interesate în menținerea și lărgirea libertăților democratice". Conform acestor orientări, la activitatea de pregătire a adunării au participat și Blocul democratic, Partidul socialist (Popovici), Frontul studențesc-democrat și alte organizații legale de masă. Această conlucrare a conferit demonstrației un caracter impunător, combativ.

Primele au pătruns în Piața Romană coloanele sindicatelor muncitorești bucureștene, flancate de membri ai unor organizații democratice, antifasciste, dînd o notă aparte întregii demonstrații. Pe pancarte sau scandate de coruri vorbite se puteau citi și auzi lozincile : Jos hitlerismul !, Jos fascismul !, Trăiască Frontul Popular !, Vrem guvern al Frontului Popular ! Jos cenzura !, Trăiască Liga Națiunilor !, Vrem drepturi egale pentru femei !, Cerem eliberarea deținuților antifasciști ! Timp de 5 ore prin Piața Romană au trecut circa 100 000 de persoane — muncitori, țărani, intelectuali, studenți, funcționari, tineri și bătrîni, bărbați și femei. Au trecut apoi prin piață delegați din județele Ilfov, Teleorman, Muscel, Argeș, Buzău, Rîmnicu-Sărat, Vlașca, Brăila, Ialomița, Dîmbovița și Prahova.

Simultan cu marea demonstrație a cetățenilor Capitalei, în numeroase orașe reședință de județ s-au ținut manifestații desfășurate după același program și în același spirit. Numărul celor care au participat la întrunirile ce au avut loc la Iași, Timișoara, Galați, Bacău, Craiova, Vaslui, Piatra Neamț, Roman, Caracal, Baia, Rădăuți, Suceava, Botoșani, Bîrlad și în multe alte localități s-a ridicat la zeci de mii de oameni. Pretutindeni, comuniștii au imprimat un spirit combativ acestor acțiuni.

În anii 1938—1940, lupta antifascistă a continuat în forme noi. Ca urmare a creșterii agresivității Germaniei hitleriste, au crescut și amenințările agenturii hitleriste din România la adresa celor care îi stăteau în cale. Evenimentele petrecute pe plan internațional — anexarea Austriei, acordul de la München și ocuparea Cehoslovaciei de către armatele hitleriste — au dat naștere în România unor puternice manifestări antifasciste, dintre care cea mai importantă a fost marea demonstrație de la 1 Mai 1939.

Organizarea puternicelor demonstrații antifasciste de la 1 Mai 1939 se înscrie în efortul statornic al comuniștilor de a avertiza asupra pericolului fascist, de a mobiliza întregul popor român la lupta hotărîtă antifascistă, pentru apărarea intereselor naționale majore. În lumina acestor coordonate ale activității Partidului Comunist Român și a celorlalte forțe revoluționare, a stării de spirit patriotice și antifasciste a maselor largi populare se evidențiază **legătura organică între amploarea și caracterul demonstrațiilor de la 1 Mai 1939 și întreaga muncă politico-organizatorică desfășurată de comuniști pentru transformarea acestora într-o înaltă formă de exprimare a celor mai importante aspirații ale maselor muncitoare, ale întregului popor.**

Pentru ziua de 1 Mai 1939, guvernul urmărea imprimarea unui caracter oficial manifestațiilor, de adeziune la regimul dictaturii regale, dar și de exprimare a solidarității naționale într-un moment cînd poporul român își vedea grav amenințată existența sa liberă și independentă. Autoritățile vremii au aprobat ca la 1 Mai 1939 în București să se desfășoare Congresul general al breslelor, întrunirile reprezentanților funcționarilor și meseriașilor din întreaga țară, precum și o demonstrație de stradă. În alte 84 de localități s-au autorizat întruniri în săli și serbări cimpenești.

Este meritul Partidului Comunist Român, al organizației de partid a Capitalei, care printr-o vastă muncă de organizare și propagandă au reușit să transforme acțiunile autorizate în puternice manifestații de protest împotriva fascismului și războiului, pentru salvgardarea independenței și suveranității naționale a României. Un rol determinant în perioada pregătirii și desfășurării demonstrației l-a avut **tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU**, care în repetate rînduri făcuse dovada dîrzeniei și intransigenței sale revoluționare, a tactului și viziunii politice largi, a înaltelor calități organizatorice. La organizarea demonstrației o contribuție esențială a avut, din partea organizației de tineret a Capitalei, **tovarășa ELENA PETRESCU (CEAUȘESCU).**

Desfășurarea evenimentelor de la 1 Mai 1939 sub semnul unității de acțiune între comuniști, socialiști și social-democrați a constituit o încununare a vastei activități politice, organizatorice și propagandistice a Partidului Comunist Român, alături de care s-au aflat numeroși reprezentanți ai Partidului social-democrat. Demonstrația de masă din București, întrunirile și adunările din provincie au dovedit că lozincile Partidului Comunist Român au fost însușite de mase, realizîndu-se, așa cum scria „Scînteia", *„o bună trecere în revistă a forțelor muncitorești, meșteșugărești, a femeilor și tineretului contra fascismului".* Ele au dovedit *„o creștere serioasă a activității politice a maselor și o creștere a influenței și capacității partidului comunist de mobilizare a maselor la lupta în front unic".* Marea manifestație populară de la 1 Mai 1939 a fost **o încununare a luptelor de clasă din acea perioadă, demonstrînd hotărîrea fermă a clasei muncitoare, a poporului român de a se opune fascismului, de a asigura libertatea și integritatea patriei.** Demonstrația antifascistă de la 1 Mai 1939 a fost un serios semnal pe care România l-a adresat Europei, întregii lumi pentru unirea eforturilor în vederea împiedicării dezlănțuirii conflagrației mondiale de către Germania hitleristă și aceliții săi, a înfățișat conștiinței progresiste internaționale imaginea unui popor profund atașat idealurilor de libertate și independență națională.

După instaurarea, ca urmare a amestecului brutal al Germaniei naziste, a dictaturii antonesciene și împingerea țării, împotriva voinței poporului român, în războiul hitlerist contra U.R.S.S., avînd în vedere sarcinile fundamentale ale acestei perioade — răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, instaurarea unui guvern democratic constituțional, alungarea trupelor naziste din țară, eliberarea părții de nord-est a Transilvaniei și alăturarea României la coaliția forțelor antihitleriste — Partidul Comunist Român a înțeles că ele puteau fi îndeplinite numai **într-o alianță largă de forțe politice și sociale.** În acest sens, încă prin Platforma-program din 6 septembrie 1941, el a formulat cerința realizării **frontului unic național al poporului român**, care să cuprindă toate clasele și păturile sociale din România, toate partidele, organizațiile și personalitățile nefasciste, care să militeze pentru eliberarea națională a poporului. În centrul acestei alianțe era situată clasa muncitoare, forța socială cea mai înaintată a societății românești, care, acționînd unită în **Frontul Unic Muncitoresc**, avea să constituie nucleul și motorul luptei întregului popor.

Militînd cu exemplară stăruință în acest sens, partidul a asigurat în anii 1943—1944 alcătuirea celei mai largi coaliții de forțe social-politice (de la comuniști pînă la cercurile Palatului regal) din istoria patriei, ceea ce a chezășuit înfăptuirea cu succes a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

Victoria insurecției naționale din August 1944 constituie un moment de răscruce, care a determinat o cotitură radicală în destinele țării noastre, deschizînd calea cuceririi deplinei independențe naționale, a înfăptuirii idealurilor de dreptate socială și națională ale poporului.

În eroica și vasta carte a istoriei poporului român, marile acțiuni de luptă antifascistă din deceniul al patrulea, ampla mișcare de rezistență, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, sînt înscrise ca fundamente ale actului demnității naționale din August 1944, ale marilor transformări economice, politice și sociale ce au avut loc în România pentru construirea orînduirii noi, socialiste.

BULETIN RUTIER

Informații de la Direcția circulație din Inspectoratul General al Miliției

Starea tehnică a autovehiculelor

Cei mai mulți conducători auto știu foarte bine că starea tehnică a autovehiculelor trebuie controlată permanent. Conducătorii auto amatori au obligația de a se prezenta anual, în luna de înmatriculare a autoturismului, la unitățile service autorizate în efectuarea verificării tehnice pentru a fi atestată starea corespunzătoare a elementelor care concură la siguranța traficului rutier. Cu ocazia efectuării verificării tehnice anuale, la care autoturismele trebuie prezentate în stare corespunzătoare, inclusiv din punct de vedere estetic, unitățile service verifică principalele instalații și sisteme vitale pentru securitatea rutieră. Totodată se efectuează o serie de operații necesare, cum sînt reglarea farurilor, verificarea geometriei direcției, poansonarea jenților și altele.

Unitățile deținătoare de parc auto au obligația să mențină autovehiculele în perfectă stare de funcționare, astfel încît deplasările acestora să se efectueze în deplină siguranță. Factorii de răspundere din unitățile de transport sînt datori să urmărească, atît la plecare, cît și la întoarcere din cursă, starea tehnică a fiecărui autovehicul. Remedierile defecțiunilor la autovehicule se vor efectua numai în locurile stabilite de unitatea respectivă, de către specialiștii anume desemnați, care răspund de calitatea lucrărilor.

Examenul medical periodic

Potrivit normelor în vigoare, conducătorii auto sînt obligați să efectueze periodic un examen medical amănunțit, care să ateste capacitatea de a pilota în continuare autovehicule. Pentru șoferii profesioniști, acest examen se efectuează din 3 în 3 ani pînă la vîrsta de 45 de ani și anual după această vîrstă. Conducătorii auto amatori efectuează examenul medical periodic din 5 în 5 ani pînă la vîrsta de 45 ani și din 3 în 3 ani după această vîrstă. Examenul serologic se efectuează o dată cu examenul medical periodic. Dacă medicul constată, cu ocazia verificării stării de sănătate a conducătorilor auto, existența unor afecțiuni ori a unor simptome ce impun controale periodice ori tratamente speciale, se vor stabili, cu aprobarea medicilor șefi de policlinică, termene de intervale de timp mai scurte pentru examenele medicale, în raport cu natura și gravitatea bolii. Este în interesul celor care conduc autovehicule și al siguranței circulației ca ori de cîte ori constată, în intervalul de timp dintre vizitele medicale periodice, anumite simptome care afectează starea de sănătate să renunțe temporar la conducerea mașinii, urmînd ca persoana respectivă să se prezinte de îndată la medic. Acesta va decide, de la caz la caz, dacă se impune ca pilotarea autovehiculului să fie temporar întreruptă.

Oboseala la volan

Plecarea la drum imediat după servirea meselor, consumarea de lichide în cantități mari, pilotarea autovehiculelor în timpul nopții, cînd organismul are nevoie de odihnă sau în perioadele din zi cînd temperaturile ridicate produc somnolență, urcarea la volan în stare de oboseală sau după consumul exagerat de alcool în preziua plecării sînt tot atîtea cauze care diminuează capacitatea de a conduce autovehiculele. Așa cum s-a întîmplat cu conducătorul autoturismului 1-GL-4948, care a stat la volan ore în șir fără întrerupere, deși era extrem de obosit. În apropierea localității Tupilați, județul Neamț, la ora 4 dimineața, automobilistul a adormit la volan, iar mașina s-a izbit de remorca unui tractor.

Trebuie avut în vedere și faptul că, uneori, oboseala se datorește și unei afecțiuni medicale mai vechi sau alteia în fază incipientă. Prezentarea de îndată la controlul medical, prudența în dozarea eforturilor depuse la volan sînt, în acest caz, absolut necesare.

Atenție la pietonii în vîrstă !

La observarea unor persoane vîrstnice, care se deplasează în calitate de pietoni, cei de la volan trebuie să dea dovadă de maximă atenție. Afecțiuni ale vederii ori de natură psihică determină uneori la bătrîni un comportament specific. Protejarea acestora revine în mare măsură conducătorilor auto, care trebuie să reducă viteza și să fie pregătiți să oprească ori de cîte ori observă persoane de vîrstă înaintată care își manifestă intenția de a traversa.

Pentru ocrotirea bătrînilor este necesară o atitudine civică responsabilă și din partea celor care se află în apropierea lor. Dacă unii din cei aflați în preajmă ar fi oprit-o pe Filofteia M., în vîrstă de 76 de ani, care avea vederea slabă, să traverseze pe culoarea roșie a semaforului, aceasta nu ar fi fost lovită de un autoturism pe o stradă din București. Ca să nu mai vorbim de faptul că este de datoria noastră să-i ajutăm pe cei în vîrstă ori de cîte ori se află în dificultate să traverseze strada în timp util și în deplină siguranță.

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 14 august, ora 21 — 17 august, ora 21. În țară : Vremea va fi răcoroasă, cu cerul variabil, mai mult noros. Vor cădea ploi locale care vor avea și caracter de aversă, însoțite izolat de descărcări electrice, la începutul intervalului în Crișana, Maramureș și Transilvania, apoi și în celelalte regiuni, dar aria lor se va restrînge către sfîrșitul intervalului spre Moldova, Bărăgan și Dobrogea. La munte, la peste 2 000 de metri, trecător, în a doua parte a intervalului, se va semnala lapoviță și ninsoare. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu unele intensificări în partea a doua a intervalului în estul țării, din sectorul nordic, cu viteze de 40—50 km pe oră. Temperaturile minime vor oscila între 7 și 16 grade, iar maximele între 16 și 26 grade, mai ridicate în prima zi. **În București :** Vremea va fi răcoroasă, cu cerul variabil. Înnorări mai pronunțate în a doua parte a intervalului, cînd temporar va ploua. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 13 și 15 grade, iar cele maxime între 24 și 26 grade, ușor mai ridicate în prima zi.

ACTUALITATEA SPORTIVĂ

BASCHET. ● În ziua a doua a competiției internaționale feminine de baschet „Cupa Mării Negre", ce se desfășoară în Sala sporturilor din Constanța, reprezentativa României a învins cu scorul de 89—56 (42—25) formația Poloniei. Cosgeterele echipei noastre au fost Mălina Marinache (15 puncte) și Cornelia Stoichiță (12 puncte). Din formația poloneză s-au remarcat Marida Sarwolska și Renata Dudek, care au înscris cîte 13 puncte fiecare. Într-un alt meci, selecționata orașului Minsk a întrecut cu scorul de 66—64 (41—29) echipa Franței. Turneul continuă astăzi, după următorul program : ora 17,00 : Franța — R.D. Germană ; ora 18,30 : Polonia — Selecționata Minsk. ● În campionatul european de baschet rezervat echipelor de juniori II (cadeți) selecționata României a întrecut cu scorul de 82—70 (după prelungiri) echipa Belgiei. Alte rezultate : Franța — Turcia 86—74 ; Italia — Israel 92—90 ; Spania — Ungaria 75—70 ; Iugoslavia — Grecia 62—50.

SAH. Turneul internațional feminin de șah de la Băile Herculane a continuat cu runda a 7-a, în care maestra română Smaranda Boicu a învins-o pe Nina Sitnikova (U.R.S.S.), Margareta Mureșan pe Ligia Jicman, Gabriela Stanciu pe Johana Jagodzinska (Polonia), Eugenia Ghindă a cîștigat la Eva Forgo (Ungaria), iar Gertrude Baumstark a pierdut la Natalia Titorenko. În clasament conduc Margareta Mureșan și Smaranda Boicu, cu cîte 6 puncte, urmate de Nina Sitnikova — 5 puncte.

FOTBAL ● În cadrul competiției de fotbal „Cupa municipiului București", pe stadionul Giulești din Capitală s-a disputat joi meciul dintre echipele Progresul Vulcan și Metalul. Fotbaliștii de la Progresul Vulcan au obținut victoria cu scorul de 5—3 (după executarea loviturilor de la 11 m). În finală, programată duminică de la ora 10,30, echipa Progresul Vulcan va întîlni formația Rapid.

NATAȚIE. Între 16 și 23 august orașul francez Strasbourg va găzdui întrecerile celei de-a 18-a ediții a Campionatelor europene de natație. În concursul de înot țara noastră va fi reprezentată de cunoscutele recordmane Tamara Costache, Noemi Lung, Anca Pătrășcoiu, Stela Pura, alături de care vor mai concura Luminița Dobrescu, Andrea Sighiarto și Livia Copariu. În turneul de polo pe apă (grupa A), selecționata României va întîlni în ordine echipele Italiei (la 16 august), R. F. Germania (la 17 august), Bulgariei (la 18 august), U.R.S.S. (la 19 august), Ungariei (la 21 august), Iugoslaviei (la 22 august) și Spaniei (la 23 august).

CARNET CULTURAL

DOLJ. În organizarea consiliului județean al educației politice și culturii socialiste, în așezămintele de cultură din localitățile doljene se desfășoară multiple manifestări politico-ideologice și cultural-educative dedicate Congresului educației politice și culturii socialiste. La sediul bibliotecii județene, al celor orășenești și filialelor din cartiere a fost vernisată expoziția de carte social-politică sub genericul „Epoca Nicolae Ceaușescu, epoca marilor împliniri". A fost realizat montajul literar „Luminile lui august", ce se prezintă în aceste zile în toate cele 100 de biblioteci din județ. **(Nicolae Băbălău).**

BACĂU. La cluburile muncitorești din Buhuși, Comănești și Moinești au fost organizate manifestări politico-educative și cultural-artistice dedicate Congresului educației politice și culturii socialiste. Numeroși petroliști de pe Valea Tazlăului au participat la simpozionul „43 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă", urmat de spectacolul „Trepte de lumină", iar minerii din Comănești au vernisat expoziția de carte social-politică „Sub steagul biruitor al partidului" și au audiat recitalul de poezie patriotică „Eroi au fost, eroi sînt încă". **(Gheorghe Baltă).**

SUCEAVA. La Rădăuți s-au desfășurat, timp de trei zile, manifestările din cadrul celei de-a 5-a ediții a „Tîrgului olarilor", la care au participat creatori din renumite centre de ceramică ale țării, precum Horezu — Vîlcea, Corund — Harghita, Baia Mare, Vidra, Irești — Vrancea, Marginea și Rădăuți. Între acțiunile care au avut loc cu acest prilej, de un mare interes s-au bucurat dezbaterea pe tema „Valoare și nonvaloare în creația populară contemporană". **(Sava Bejinariu).**

Acţiuni şi luări de poziţie pentru încetarea cursei înarmărilor

Salvgardarea păcii şi înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare – deziderate majore ale întregii omeniri – continuă să preocupe în cel mai înalt grad opinia publică internaţională. În ţări de pe diverse meridiane ale globului se înregistrează noi şi noi acţiuni consacrate păcii şi dezarmării, numeroase personalităţi politice, de cele mai diverse orientări politice, reprezentanţi ai vieţii sindicale, economice şi cultural-artistice pronunţîndu-se ferm pentru încetarea cursei aberante a înarmărilor, pentru oprirea militarizării spaţiului extraterestru, pentru eliberarea omenirii de coşmarul unei conflagraţii termonucleare.

Pentru acceptarea „dublei opţiuni zero"

BONN 13 (Agerpres). — Într-o declaraţie făcută la Bonn, Egon Bahr, cunoscută personalitate politică vest-germană, membru al conducerii Partidului Social Democrat, a apreciat că guvernul R.F.G. trebuie să accepte termenii „dublei opţiuni zero" şi să renunţe la rachetele „Pershing 1 A". În prezent, există o şansă istorică pentru a se realiza reduceri semnificative ale arsenalelor nucleare şi nu trebuie ratată, a apreciat Egon Bahr. Omenirea trebuie să intre în cel de-al treilea mileniu fără rachete purtînd încărcături atomice, a spus el.

Vicecancelarul şi ministrul de externe al R.F.G., Hans-Dietrich Genscher, a afirmat necesitatea de a se acţiona cu spirit de răspundere şi clarviziune pentru ca şansa edificării unui viitor paşnic pentru Europa să nu fie trosită. Într-o declaraţie făcută la Bonn şi citată de agenţia A.D.N., el a ţinut să sublinieze că încheierea unui acord între Statele Unite şi Uniunea Sovietică pentru eliminarea rachetelor nucleare cu rază medie de acţiune din Europa ar reprezenta un prim pas pe calea unei dezarmări reale, iar un eventual eşec ar constitui un regres cu consecinţe imprevizibile pentru procesul de dezarmare şi destindere.

Pe de altă parte, ministrul de externe vest-german a subliniat că în relaţiile dintre R.F.G. şi U.R.S.S., precum şi în raporturile dintre cele două state germane trebuie utilizate toate premisele existente spre folosul atît al acestor ţări, cît şi al continentului european în general.

Asia de sud — zonă liberă de arme nucleare

ISLAMABAD 13 (Agerpres). — Preşedintele Pakistanului, Mohammad Zia-ul Haq, a reafirmat propunerea privind transformarea Asiei de sud într-o zonă liberă de arme nucleare. El a subliniat necesitatea ca la un acord în acest sens să participe toate ţările din regiune.

În direcţia limitării şi încetării experienţelor atomice

WASHINGTON 13 (Agerpres). — Un număr de 57 de organizaţii obşteşti, trei sindicate naţionale din sectoarele industriilor cosmică, constructoare de maşini şi altele, Conferinţa primarilor americani, numeroşi oameni de ştiinţă sprijină proiectul de lege prezentat Congresului de 33 senatori democraţi, în care se cere limitarea experienţelor nucleare la 1 kilotonă, a anunţat senatorul Edward Kennedy. În sprijinul proiectului s-au pronunţat asemenea organizaţii influente, cum sînt Federaţia oamenilor de ştiinţă americani, Consiliul pentru priorităţi economice, Mişcarea pentru îngheţarea armamentelor nucleare, Medicii pentru răspundere socială şi altele.

Ciocniri între demonstranţi şi poliţie la Seul

SEUL 13 (Agerpres). — Puternice ciocniri între demonstranţi şi poliţie au avut loc ieri în centrul oraşului Seul. După cum relatează agenţiile de presă, peste 1 500 de persoane au manifestat şi organizat mitinguri, în cadrul cărora au cerut eliberarea neîntîrziată a tuturor deţinuţilor politici şi trecerea la măsuri practice de democratizare a vieţii politice şi sociale din Coreea de Sud. Ciocnirile s-au declanşat în momentul în care poliţia a recurs la bombe cu gaze lacrimogene împotriva manifestanţilor.

Pe de altă parte, peste 3 000 de persoane, membre ale familiilor deţinuţilor politici sud-coreeni, au organizat un miting la Seul, cerînd eliberarea imediată a tuturor militanţilor pentru democraţie care se află în închisori.

ÎN ŢĂRILE PIEŢEI COMUNE

Femeile şi tinerii — cei mai afectaţi de şomaj

BRUXELLES 13 (Agerpres). — Numărul şomerilor din ţările Pieţei comune se menţine la un nivel ridicat, arată datele publicate de Oficiul de statistică al C.E.E. În nouă din cele 12 ţări ale Pieţei comune (mai puţin Grecia, Spania şi Portugalia) rata şomajului a fost de 10,6 la sută din forţa de muncă. Se relevă, totodată, că femeile şi tinerii sînt categoriile populaţiei cele mai lovite de şomaj pe ansamblul statelor membre ale C.E.E.

LISABONA 13 (Agerpres). — Institutul portughez al forţei de muncă a dat publicităţii o statistică potrivit căreia numărul total al şomerilor din această ţară este de aproape 350 000. În 1986, rata şomajului în Portugalia s-a ridicat la 9,6 la sută din forţa de muncă activă, scrie ziarul „Le Figaro".

În sprijinul acordului privind instaurarea păcii în America Centrală

QUITO 13 (Agerpres). — Guvernul Ecuadorului sprijină acordul încheiat la Ciudad de Guatemala între şefii de stat din cele cinci ţări centro-americane, se spune într-un comunicat al Ministerului ecuadorian de Externe, dat publicităţii la Quito. În document se arată că Ecuadorul îşi exprimă deplina solidaritate cu dorinţa ţărilor din America Centrală de a soluţiona pe cale paşnică problemele cu care se confruntă în prezent şi solicită din partea comunităţii internaţionale asistenţa necesară pentru crearea condiţiilor de aplicare în practică a celor convenite în capitala guatemaleză.

LA PAZ 13 (Agerpres). — Guvernul Boliviei a salutat acordul de pace semnat de preşedinţii ţărilor centro-americane întruniţi recent la Ciudad de Guatemala, exprimînd, în acelaşi timp, speranţa că eforturile şefilor de stat din regiune pentru concretizarea acordului vor fi încununate de succes, transmite agenţia Prensa Latina.

MANAGUA 13 (Agerpres). — Nicaragua a cerut S.U.A. să pună capăt politicii lor de amestec în treburile interne nicaraguane şi să înceteze imediat ajutorul acordat forţelor mercenare contrarevoluţionare antisandiniste, pentru a se permite instaurarea păcii în America Centrală. Într-o notă adresată secretarului de stat al S.U.A., George Shultz, de ministrul nicaraguan al relaţiilor externe, Miguel d'Escoto, se subliniază că semnarea acordului de pace în America Centrală trebuie să fie însoţită de voinţa politică în favoarea păcii, iar restabilirea păcii în regiune necesită un climat de încredere. În acest context, nota nicaraguană exprimă speranţa că guvernul S.U.A. împărtăşeşte aceleaşi criterii de pace şi se va arăta gata să respecte deplin obligaţiile internaţionale ce-i revin privitor la raporturile cu Nicaragua.

Preşedintele S.U.A. despre perspectivele unor acorduri în problemele dezarmării

WASHINGTON 13 (Agerpres). — Într-un mesaj televizat adresat naţiunii, preşedintele S.U.A., Ronald Reagan, s-a referit la obiectivele prioritare ce stau în faţa administraţiei în perioada de un an şi jumătate pînă la expirarea mandatului său. În mesaj — informează Buletinul de ştiri al Casei Albe — preşedintele S.U.A. şi-a exprimat speranţa că va fi realizat, împreună cu U.R.S.S., „un acord cuprinzător şi verificabil cu privire la reducerea armelor nucleare". De asemenea, a spus el, se înregistrează progrese în ce priveşte eliminarea unei întregi clase de arme nucleare — rachetele americane şi sovietice cu rază medie de acţiune. Şeful executivului american a arătat că, în cazul în care va fi realizat, acesta va fi „un acord istoric". Faţă de acordurile precedente privind controlul armamentelor care au stabilit un plafon al înarmărilor şi chiar au permis creşteri ale acestora, acesta va reduce numărul armelor nucleare, a spus el. De asemenea, preşedintele a arătat că S.U.A. sînt gata să ia parte la pregătirea unui acord START (Tratativele pentru reducerea armelor strategice) care ar duce la reducerea rachetelor nucleare intercontinentale cu 50 la sută. În context, el a arătat că în relaţiile cu U.R.S.S. partea americană se pronunţă pentru „pace şi stabilitate" şi a apreciat că cele două ţări pot începe o perioadă de noi relaţii prin semnarea unor acorduri cuprinzătoare cu privire la reducerea armelor nucleare şi convenţionale.

În mesaj, preşedintele R. Reagan s-a pronunţat pentru reglementarea problemelor bugetare ale S.U.A. „unde domneşte haosul", pentru a se face ordine în problemele fiscale şi, totodată, a reafirmat punctul de vedere al administraţiei cu privire la situaţia din America Centrală şi la alte chestiuni interne şi internaţionale.

CONFLICTUL DINTRE IRAN ŞI IRAK

TEHERAN 13 (Agerpres). — Agenţia IRNA, citînd un comunicat militar, a anunţat că trupe iraniene sprijinite de artilerie au respins un contraatac irakian pe înălţimile Bolfat, din zona operaţională Sardasht, pe frontul de nord-vest. În cursul luptelor au fost ucişi sau răniţi 1 300 soldaţi irakieni. Agenţia citată menţionează că avioane şi elicoptere irakiene au survolat, în cadrul unor misiuni de recunoaştere, regiunea operaţională Sardasht.

BAGDAD 13 (Agerpres). — Avioane şi elicoptere ale forţelor militare irakiene au efectuat în ultimele 24 de ore peste o sută de misiuni de luptă asupra poziţiilor iraniene amplasate pe linia frontului — a anunţat un comunicat militar irakian citat de agenţia I.N.A. În sectorul de nord al frontului, la est de Basra, pe frontul de sud şi în zona centrală a frontului, forţele militare irakiene au bombardat poziţiile inamice provocînd pierderi în oameni, tehnică militară şi muniţii — relevă agenţia I.N.A.

★

NAŢIUNILE UNITE 13 (Agerpres). — Reprezentantul permanent al Iranului la Naţiunile Unite a adresat o scrisoare secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, în legătură cu rezoluţia 598 a Consiliului de Securitate referitoare la conflictul Iran — Irak. Scrisoarea, care a fost difuzată ca document al Consiliului de Securitate, precizează că Iranul nu refuză în mod deschis să pună în aplicare această rezoluţie. În acelaşi timp, scrisoarea arată că, după opinia iraniană, „această rezoluţie reflectă formula irakiană de reglementare a conflictului, şi prin urmare, nu poate să fie considerată ca echilibrată, obiectivă, globală şi realizabilă".

★

Iranul se declară, totuşi, gata să „continue cooperarea cu secretarul general al O.N.U. în cadrul iniţiativelor şi eforturilor sale independente". Totodată, Iranul apreciază că planul în opt puncte propus în martie 1985 de secretarul general al O.N.U. „este, astăzi, singurul plan practic care ţine seama de diferitele aspecte ale războiului". Scrisoarea critică intervenţia militară americană în zona Golfului.

GUYANA

Congresul Partidului Congresul Naţional al Poporului

GEORGETOWN 13 (Agerpres). — Într-un discurs pronunţat în cadrul lucrărilor celui de-al VII-lea Congres bienal al Partidului Congresul Naţional al Poporului (C.N.P.) din Republica Cooperatistă Guyana, liderul partidului şi preşedinte al ţării, Desmond Hoyte, s-a pronunţat pentru transformări democratice structurale în viaţa social-economică şi politică naţională — relatează agenţia I.P.S. După ce a arătat că în ţară există „o cerinţă fermă de schimbare", vorbitorul a menţionat că Guyana intră într-o nouă etapă de dezvoltare, în care se impune canalizarea tuturor energiilor în direcţia propăşirii.

Rezoluţie privind teritoriile sub tutelă

NAŢIUNILE UNITE 13 (Agerpres). — Comitetul special pentru decolonizare al O.N.U. a adoptat o rezoluţie în care se atrage din nou atenţia că teritoriile sub tutelă nu trebuie să fie folosite pentru efectuarea de experienţe nucleare, depozitarea de deşeuri radioactive, instalarea de arme atomice sau a oricăror alte arme de distrugere în masă.

ZIUA INDEPENDENŢEI REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN

Poporul pakistanez aniversează astăzi împlinirea a 40 de ani de la proclamarea independenţei, evocînd cu acest prilej unul din cele mai importante momente ale istoriei sale naţionale. Acest act memorabil, care a pus capăt mai multor secole de dominaţie colonială, a deschis calea unor eforturi susţinute pentru lichidarea înapoierii moştenite din trecut şi făurirea unei vieţi noi. La nouă ani după cucerirea independenţei, la 23 martie 1956, în localitatea Lahore, din pitoreasca regiune a Punjab-ului, a fost proclamată Republica Islamică Pakistan, eveniment ce a marcat un pas înainte pe calea înfăptuirii aspiraţiilor poporului pakistanez de a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale.

În cele patru decenii care au trecut de la proclamarea independenţei, pe meleagurile Pakistanului — la oraşe, ca şi la sate — s-au produs transformări innoitoare în toate sferele social-economice, punîndu-se bazele unor proiecte de anvergură pentru edificarea unei economii moderne, în care statul deţine importante pîrghii de orientare şi dirijare, aşa cum au arătat şi obiectivele celui de-al şaselea plan cincinal. Aceste obiective au vizat şi vizează dezvoltarea cu prioritate a unor sectoare de bază ale industriei — energetica, petrochimia, siderurgia, construcţiile de maşini — în măsură să introducă în circuitul productiv şi să valorifice importante zăcăminte de petrol, gaze naturale, cărbune, crom, antimoniu, sare, descoperite în subsolul ţării.

O atenţie deosebită a fost şi este acordată agriculturii, printre principalele preocupări înscriindu-se extinderea sistemelor de irigaţii şi mecanizarea lucrărilor. S-au dezvoltat ştiinţa şi cultura, sistemul de învăţămînt, reţelele social-sanitare, transporturile şi comunicaţiile. Succesele notabile în dezvoltarea economico-socială au contribuit la ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, al poporului pakistanez.

Între România şi Pakistan s-au statornicit relaţii de prietenie şi colaborare. O contribuţie de cea mai mare însemnătate la evoluţia pozitivă a acestor raporturi au adus întîlnirile şi convorbirile dintre preşedintele Nicolae Ceauşescu şi preşedintele Mohammad Zia-ul Haq, care au stimulat intensificarea cooperării româno-pakistaneze în multiple domenii. În colaborarea dintre cele două ţări s-a acumulat deja o experienţă bună, dovadă fiind o serie de obiective importante realizate în comun.

Este convingerea fermă a celor două popoare că, mergînd pe drumul deschis de acordurile şi înţelegerile existente, conlucrarea româno-pakistaneză se va dezvolta continuu, în folosul ambelor popoare, al cauzei păcii şi colaborării internaţionale.

„Perspectivele economiei mondiale nu sînt prea încurajatoare"

Aprecierile unui studiu al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa

GENEVA 13 (Agerpres). — Perspectivele economiei mondiale pentru acest an nu sînt prea încurajatoare, se apreciază într-un studiu al Comisiei Economice O.N.U. pentru Europa, dat publicităţii la Geneva. Se întrevede, în continuare, o încetinire a ritmului de creştere economică, în special în ce priveşte producţia, iar volumul comerţului internaţional se va reduce şi el. După un ritm lent al activităţilor productive, înregistrat anul trecut, era de aşteptat ca în 1987 să se înregistreze o accelerare a acesteia. Totuşi, relevă documentul, este aproape sigur că rata de creştere a producţiei nu va depăşi 2,5 la sută la nivel global. În opinia experţilor O.N.U., această diminuare a ritmului de creştere se datorează unor probleme structurale cu care se confruntă economia mondială, precum şi politicilor promovate de principalele state industrializate în acest domeniu, care, de la începutul anilor '80, au încercat să reducă rata inflaţiei cu orice preţ, acordînd creşterii economice mai puţină importanţă.

Raport al Comisiei Economice a O.N.U. pentru America Latină

NAŢIUNILE UNITE 13 (Agerpres). — La New York se desfăşoară lucrările sesiunii Comisiei Economice a O.N.U. pentru America Latină şi bazinul Caraibilor. Pe ordinea de zi se află înscrise probleme legate de situaţia economică a statelor latino-americane, ca urmare a grelei poveri cu care se confruntă aceste state din cauza uriaşei lor datorii externe. Într-un raport difuzat anterior de Secretariatul O.N.U. se arată că la finele anului trecut datoria externă a statelor Americii Latine era de 389,3 miliarde dolari.

Situaţia economică a Americii Latine va rămîne critică şi incertă pentru restul acestui an — rezultă dintr-un raport al Comisiei Economice a O.N.U. pentru America Latină (C.E.P.A.L.), prezentat în cursul unei reuniuni la nivel de experţi, desfăşurată la sediul din New York al Naţiunilor Unite. În pofida unei creşteri a volumului exporturilor latino-americane, semnalează documentul, serviciul datoriei externe absoarbe un procentaj din ce în ce mai ridicat din aceste venituri şi diminuează posibilitatea menţinerii creşterii economice înregistrate în cîteva ţări şi a programelor de stabilizare adoptate.

Reprezentantul Mexicului, ales preşedinte al reuniunii experţilor latino-americani, s-a pronunţat în favoarea unei noi abordări globale a problemei datoriei externe, subliniind că soluţiile trebuie să fie de ordin politic, bazate pe o logică economică pentru a fi eficace.

Potrivit C.E.P.A.L., evenimentele din 1987 confirmă că statele Americii Latine şi din zona Caraibilor nu au depăşit încă efectele crizei, ale cărei caracteristici principale au fost o lungă şi profundă recesiune economică, un dezechilibru financiar intern şi extern şi o restrîngere semnificativă a investiţiilor.

Şedinţa Comitetului C.A.E.R. pentru colaborare tehnico-ştiinţifică

MOSCOVA 13 (Agerpres). — Recent, a avut loc la Moscova şedinţa a 37-a — extraordinară — a Comitetului C.A.E.R. pentru colaborare tehnico-ştiinţifică, la care au participat conducători ai organelor pentru ştiinţă şi tehnică ale ţărilor membre ale Consiliului şi ale R.S.F.I. Delegaţia română a fost condusă de tovarăşul Emilian Dobrescu, ministru secretar de stat în Comitetul Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie. Comitetul a analizat mersul realizării Programului complex al progresului tehnico-ştiinţific al ţărilor membre ale C.A.E.R. pînă în anul 2000 şi a adoptat un raport pentru sesiunea C.A.E.R. în această problemă. Totodată, a luat măsuri pentru accelerarea îndeplinirii acţiunilor de colaborare prevăzute în program.

AGENŢIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

ÎNTREVEDERE. În cursul întrevederii de la Havana dintre preşedintele Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri ale Republicii Cuba, Fidel Castro, şi preşedintele Republicii Nicaragua, Daniel Ortega, a fost evidenţiată importanţa acordului de pace semnat recent de şefii de stat din America Centrală. Schimbul de opinii — se arată într-o notă de presă difuzată la Havana — a dus la concluzia că o importantă contribuţie la instaurarea păcii va fi realizarea unui acord regional privind încetarea oricărei prezenţe militare străine în ţările Americii Centrale, guvernele cubanez şi nicaraguan fiind dispuse să acţioneze în această direcţie.

COMUNICAT. R.F. Germania nu va trimite dragoare de mine nici în zona Golfului, nici în Marea Oman, acestea aflîndu-se în afara zonei de operaţii a forţelor sale de apărare — se spune într-un comunicat al Ministerului de Externe de la Bonn. Documentul subliniază că o atare acţiune ar contraveni constituţiei ţării.

PE POLIGONUL DIN DEŞERTUL NEVADA, Statele Unite au efectuat, la 13 august, o explozie nucleară cu puterea între 20 şi 150 kilotone — a anunţat Ministerul Energiei al S.U.A. Explozia a avut loc în cadrul cercetărilor pe care le realizează laboratorul din Los Alamos.

EXPLOZIA NUCLEARĂ SUBTERANĂ efectuată în Uniunea Sovietică la 12 august a fost realizată, după cum transmite agenţia T.A.S.S., în cadrul unor lucrări experimentale pentru mărirea presiunii fluxului de ţiţei şi gaze în roci puţin permeabile.

REZOLUŢIE. Comitetul special pentru decolonizare al O.N.U. a confirmat dreptul imprescriptibil al poporului portorican la autodeterminare şi independenţă conform declaraţiei privind dreptul la independenţă al ţărilor şi popoarelor coloniale. Într-o rezoluţie adoptată — relevă T.A.S.S. — este exprimată speranţa că poporul portorican va putea să-şi exercite liber dreptul său la autodeterminare cu recunoaşterea clar exprimată a suveranităţii sale.

ASASINAT ÎN MASĂ. Bande contrarevoluţionare, sprijinite de regimul rasist de la Pretoria, au comis un nou asasinat în masă, ucigînd 72 persoane în cursul unui raid efectuat în apropiere de localitatea Manjakaze, din provincia mozambicană Gaza.

PLOI ŞI GRINDINĂ. De mai bine de o săptămînă, în regiunea Smolensk — situată în centrul părţii europene a U.R.S.S. — continuă să plouă. Pe alocuri, relatează agenţia T.A.S.S., ploile au fost însoţite de grindină, bucăţile de gheaţă depăşind 2—3 cm în diametru. Vîntul a atins viteze de uragan, provocînd importante daune gospodăriilor dintr-o serie de raioane. În întreaga regiune au fost distruse peste 60 de locuinţe, adăposturi de animale, au fost avariate cîteva reţele electrice compromise culturile agricole de pe o suprafaţă de o mie de hectare. Nu s-au semnalat victime.

DIN ACTUALITATEA POLITICĂ

ASEAN: Colaborare regională în numele ţelurilor dezvoltării şi păcii

Între procesele politice şi economice internaţionale actuale, caracterizate prin complexitatea lor deosebită, prin schimbări şi mutaţii profunde, extinderea cooperării regionale capătă o importanţă crescîndă.

Un exemplu concludent îl oferă şi Asociaţia naţiunilor din Asia de sud-est (ASEAN), care, prin poziţia specifică în principalele probleme ale vieţii internaţionale, ca şi prin dezvoltarea social-politică a statelor membre, se afirmă într-o măsură crescîndă ca un factor pozitiv şi constructiv pe arena mondială.

Creată iniţial (în 1967) în scopul dezvoltării schimburilor şi relaţiilor economice, sociale şi culturale dintre Indonezia, Malayezia, Thailanda, Singapore şi Filipine, ASEAN s-a extins prin alăturarea, în urmă cu trei ani, a statului Brunei, organizaţia căpătînd valenţe noi, colaborarea dintre ţările membre îmbrăcînd domenii suplimentare, care depăşesc cadrul instituit prin actul constitutiv — Declaraţia de la Bangkok.

La un loc, ţările membre ale ASEAN ocupă o suprafaţă de peste 3 milioane kmp şi au o populaţie ce depăşeşte 300 milioane locuitori. Toate sînt ţări care au cunoscut în trecut dominaţia colonială, ca şi exploatarea monopolurilor străine, ceea ce şi-a pus profund amprenta asupra stadiului şi evoluţiei dezvoltării lor după cucerirea independenţei. Ca urmare, din punct de vedere economic, aceste ţări aparţin lumii în curs de dezvoltare. Cu excepţia statului Singapore şi, parţial, a Thailandei, toate celelalte sînt producătoare de materii prime.

La începuturile sale, această organizaţie a fost privită de pe poziţii contradictorii. Pe de o parte, puterile occidentale, în primul rînd S.U.A., se arătau nemulţumite de hotărîrea statelor membre, dispunînd de un însemnat potenţial uman şi material, ca şi de o poziţie strategică importantă, de a forma o asociaţie cu caracter economico-social, şi nu un bloc militar cum ar fi dorit; pe de altă parte, aceleaşi cercuri arătau şi sentimente de „înţelegere", pornind de la convingerea că statele respective, unite într-o organizaţie, indiferent de caracterul său, vor putea fi mai uşor atrase în eşafodajul pactelor militare. Numai că evoluţiile ulterioare ale ASEAN au fost de natură să provoace profunde dezamăgiri promotorilor politicii de încordare şi înarmări.

Confruntate cu problemele generale ale ţărilor lumii a treia — creşterea datoriilor, protecţionismului statelor industrializate, presiunilor exercitate de marile puteri capitaliste asupra preţurilor de bază etc. — statele ASEAN au încercat să găsească forme şi căi de a-şi proteja interesele în faţa monopolurilor internaţionale şi, totodată, de a-şi spune cuvîntul şi a-şi aduce contribuţia la soluţionarea marilor probleme care confruntă omenirea. În acest cadru general, ţările membre au considerat că extinderea colaborării dintre ele, o mai strînsă cooperare cu ţările în curs de dezvoltare, cu alte state ale lumii constituie una din căile cele mai prielnice progresului economic şi social, pentru diminuarea dependenţei economice faţă de marile state capitaliste — Statele Unite, Japonia şi ţările Pieţei comune vest-europene — care deţineau o pondere de 80 la sută din volumul total al schimburilor lor economice. Or, o asemenea dependenţă avea (şi mai are încă, parţial) consecinţe din cele mai nefavorabile, situaţie la care se adaugă tot mai accentuata „foarfecă a preţurilor", respectiv reducerea dramatică a preţurilor materiilor prime exportate şi, pe de altă parte, creşterea preţurilor la produsele prelucrate importate.

Toate acestea au constituit argumente ale ţărilor membre pentru a-şi extinde şi adînci colaborarea, trecînd la realizarea unor proiecte industriale comune, la dezvoltarea şi modernizarea agriculturii, la aplicarea mai largă a rezultatelor cercetărilor ştiinţifice şi tehnologice în procesul dezvoltării economice. S-au extins şi diversificat, de asemenea, relaţiile reciproce în domeniul cultural şi social.

„Startul" a fost destul de timid, raporturile în cadrul ASEAN fiind îngreunate de structura mai înapoiată a economiilor lor naţionale.

Treptat însă, eforturile proprii pe plan intern — ca factor hotărîtor al dezvoltării fiecărei ţări în parte — conjugate cu măsurile adoptate în comun au început să dea roade, astfel încît în prezent peisajul economic, tributar, în bună măsură, monoproducţiei şi monoculturii (cauciuc, petrol, lemn, diverse minereuri etc.) s-a diversificat. Singapore, de pildă, a ajuns să constituie astăzi unul din „polii" industriali cei mai importanţi ai Asiei. Totodată, au sporit schimburile economice dintre ţările membre, care se apropie actualmente de 15 la sută din totalul schimburilor lor comerciale cu străinătatea. În vederea intensificării colaborării regionale, care şi-a dovedit caracterul fructuos, în ultimul timp au fost create şi funcţionează o serie de organisme speciale, s-au înmulţit reuniunile la nivel ministerial şi de experţi în domenii ca industria, agricultura, finanţe-bănci, comunicaţii, educaţie, sănătate, cultură, informaţii etc.

În acelaşi timp, ţările ASEAN şi-au dezvoltat şi îşi dezvoltă raporturile de conlucrare cu ţări în curs de dezvoltare de pe alte continente, inclusiv cu organizaţii regionale. Totodată, în cadrul O.N.U. şi al altor reuniuni internaţionale, reprezentanţii ţărilor membre ale Asociaţiei s-au pronunţat, alături de celelalte state membre ale „Grupului celor 77" pentru iniţierea de negocieri globale Nord-Sud, pentru eliminarea dezechilibrelor structurale din economia mondială, inclusiv soluţionarea problemei tot mai apăsătoare a datoriilor externe, şi iniţierea unei reforme a sistemului monetar internaţional, pentru făurirea unei noi ordini economice mondiale.

În cadrul acţiunii de diversificare a raporturilor lor cu celelalte zone ale lumii, ţările ASEAN şi-au dezvoltat schimburile şi cu ţările socialiste, schimburi care capătă o pondere din ce în ce mai importantă în comerţul lor exterior.

Ca urmare a evoluţiilor de pe plan mondial, mai ales a intensificării cursei înarmărilor, care pune în pericol existenţa tuturor statelor şi popoarelor, în activitatea ASEAN s-a semnalat, în ultimul timp, o mai puternică angajare în domenii care depăşesc cadrul colaborării economice, sociale şi culturale stabilit de actele constitutive ale asociaţiei. După cum este cunoscut, trei dintre ţările membre — Indonezia, Malayezia şi Singapore — sînt participante la mişcarea de nealiniere, mişcare ale cărei idei se reflectă puternic şi în politica celorlalte trei state din cadrul ASEAN. Pe fundalul intensificării luptei popoarelor din întreaga lume pentru pace şi dezarmare, ţările ASEAN au adoptat Declaraţia de la Kuala Lumpur privind crearea unei **„Zone de pace, libertate şi neutralitate"** (ZOPFAN). Această hotărîre a impulsionat activitatea statelor membre pe plan internaţional, luările de poziţie ale reprezentanţilor acestor state au căpătat un tot mai pronunţat caracter în sprijinul dezarmării, în primul rînd nucleare, conturîndu-se tot mai clar ideea ca zona amintită să fie liberă de orice arme nucleare.

Proclamarea Asiei de sud-est ca zonă denuclearizată — temă care ar urma să fie abordată de ţările ASEAN în cadrul viitoarei lor reuniuni la nivel înalt de la Manila, prevăzută să aibă loc între 14—16 decembrie, cînd se vor marca festiv două decenii de la crearea organizaţiei — ar reprezenta, desigur, un act deosebit de important, cu atît mai mult cu cît sînt tot mai vizibile semnele de progres în finalizarea negocierilor pentru eliminarea globală, din Europa şi din Asia, a armelor racheto-nucleare cu rază medie şi mai scurtă de acţiune.

De altfel, înlăturarea la scara întregii planete a primejdiei distrugerii atomice constituie dezideratul primordial al mişcării pentru pace a popoarelor de pretutindeni, mişcare în rîndul căreia se face tot mai simţită prezenţa ţărilor ASEAN.

Nicolae PLOPEANU

R.S.A.: Sub asaltul mişcării greviste

De la începutul acestei săptămîni, minele din R.S.A. — cea mai importantă ramură a industriei ţării — sînt paralizate de grevă — cea mai amplă acţiune de acest fel din istoria Africii de Sud. 370 000 de muncitori de culoare au răspuns chemării lansate de Uniunea Naţională a Minerilor (N.U.M.) de a participa la această mare acţiune sindicală, declanşată în scopul obţinerii îmbunătăţirii condiţiilor de muncă şi viaţă. Concomitent, greviştii cer abolirea legislaţiei rasiale. N.U.M. a prezentat un pachet de îmbunătăţiri sociale, care să-i apropie pe minerii de culoare de condiţiile colegilor lor albi.

...Trei kilometri în subteran, în galeriile celei mai adînci mine de aur din lume. Lucrătorii din adîncuri sînt greu, aproape imposibil, de deosebit unii de alţii după culoarea pielii. În exploatarea „Western Deep", la vest de Johannesburg, praful şi sudoarea uniformizează chipurile minerilor, ca şi în uriaşa întreprindere similară „Secunda", aflată la 100 de kilometri depărtare, în sud-estul metropolei economice.

Cînd se termină lucrul, „uniformitatea" dispare însă. Muncitorii de culoare primesc salarii de trei-patru ori mai mici, nu dispun de asigurări sociale, concediile lor sînt mult reduse, în comparaţie cu cele ale colegilor lor albi. Muncile mai calificate le sînt practic interzise.

Cei aproape 550 000 de mineri din R.S.A. — din care 400 000 lucrează în exploatările de aur — sînt nu numai prost plătiţi, ci şi siliţi să se adăpostească în condiţii precare în baraci mizere, departe de familiile lor, pe care rar au dreptul să le viziteze sau să le găzduiască pentru cîteva ore în timpul lor liber.

Un studiu elaborat recent la Universitatea „Witwatersrand" din Johannesburg dezvăluie următoarea revoltătoare situaţie: Mina de aur „Kinross", unde anul trecut şi-au pierdut viaţa, într-o mare catastrofă, peste 180 de mineri, constituie unul din cele mai periculoase locuri din lume din cauza lipsei măsurilor de protecţie. Acelaşi studiu relevă că tributul anual al victimelor accidentate din minele de aur sud-africane se ridică, în medie, la 800 de persoane. De la începutul secolului, în R.S.A. şi-au pierdut viaţa 46 000 de lucrători în subteran. Pe seama unei asemenea brutale exploatări, a unor asemenea sacrificii impuse populaţiei de culoare îşi măreşte R.S.A. exporturile sale de aur, cărbune şi alte materii prime importante, care-i asigură încasări valutare substanţiale.

Situaţia devenise de nesuportat, de unde şi hotărîrea de grevă a minerilor de culoare. *„Dacă pînă acum — scrie ziarul francez „LIBERATION" — contradicţiile societăţii sud-africane, aflate în stare explozivă, au fost înăbuşite sau camuflate prin represiuni poliţieneşti şi cenzura presei, acum ele au ieşit cu putere la suprafaţă în exploatările miniere, care reprezintă, de fapt, bogăţia ţării. Este o consecinţă pe deplin logică, întrucît privarea populaţiei de culoare drepturi sociale şi politice în propria ei ţară constituie numai o faţetă a apartheidului. Cealaltă este exploatarea economică, ale cărei incredibile condiţii amintesc de pauperizarea în masă a muncitorilor în capitalismul hrăpăreţ, al secolului 19. Greva nu va declanşa sfîrşitul acestui sistem, dar va contribui la subrezirea statu quo-ului".*

Deşi guvernanţii de la Pretoria s-au postat, iniţial, pe o poziţie de expectativă faţă de mişcarea grevistă, lăsînd impresia că rezolvarea conflictului ar urma să se desfăşoare prin negocieri între patroni şi sindicate, încă din primele zile s-au semnalat cazuri de reprimare brutală, recurgîndu-se masiv la gaze lacrimogene şi gloanţe de cauciuc. Guvernul a mobilizat importante forţe ale armatei şi poliţiei în zonele miniere, în încercarea de a înăbuşi greva. Cele mai serioase incidente au avut loc la Carletonville, în apropiere de Johannesburg, şi la mina Loraine, din provincia Orange. Totodată, zeci şi zeci de persoane din conducerea sindicatelor care au iniţiat greva au fost arestate. La mina de aur „Welcome", de lîngă Johannesburg, gărzile plătite de conducerea minei au deschis focul împotriva oamenilor aflaţi în pichetele de grevă, rănind grav 17 participanţi.

În ciuda acestor măsuri represive, muncitorii nu s-au lăsat intimidaţi. Cea mai mare întreprindere din R.S.A. — „Anglo-American Corporation" — a confirmat că în minele sale de aur şi cărbune apelul la grevă a fost urmat de cvasitotalitatea lucrătorilor de culoare. Frontul Democratic Unit — cea mai mare organizaţie legală de luptă împotriva apartheidului — şi-a exprimat sprijinul faţă de acţiunea minerilor.

În aceste împrejurări, autorităţile sud-africane au recurs şi la manevre diversioniste. La 24 de ore de la începerea grevei, parlamentul, întrunit de urgenţă la Cape Town, a abolit o dispoziţie în vigoare de 75 de ani, care interzicea lucrătorilor de culoare ocuparea unor locuri de muncă mai bine retribuite. Votată cu o crîncenă împotrivire din partea deputaţilor Partidului Conservator, de extremă dreapta, care a ameninţat că o va anula îndată ce va veni la putere, legea va intra în vigoare după publicarea ei în Buletinul oficial. Vor trece ani — notează agenţia vest-germană D.P.A. — pînă cînd ipotetic primii mineri de culoare vor absolvi cursuri de calificare şi vor reuşi să treacă examenele pentru a putea ocupa slujbe mai calificate în exploatările de aur şi cărbune. Spre a exclude o asemenea situaţie, legea include o serie de restricţii, care pot fi oricînd invocate, şi anume: considerente de securitate, de limbă, de cetăţenie şi alte criterii, ce deschid porţi largi arbitrariului patronilor şi autorităţilor. Purtătorul de cuvînt al puternicului sindicat al minerilor N.U.M., Marcel Golding, a apreciat că noua reglementare nu anulează discriminările existente în acest sector. „Patronii vor putea, de pildă, să pretindă că oricine prezintă un risc de securitate pentru simplul motiv că este membru al sindicatului".

Ampla mişcare grevistă, ce a cuprins întreprinderile miniere din R.S.A., depăşeşte, evident, cadrul şi importanţa unei acţiuni revendicative pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de viaţă, avînd, şi ţeluri politice.

Edificiul de tristă faimă al apartheidului este asaltat din toate părţile de populaţia majoritară, supusă celei mai crîncene discriminări, dar şi de o parte a cetăţenilor albi, care apreciază cu luciditate şi discernămînt situaţia din R.S.A. Este tocmai ceea ce îndreptăţeşte aprecierea că acest edificiu prezintă tot mai mult semnele vizibile ale deteriorării.

Petre STANCESCU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Cod 71 341, Bucureşti Piaţa Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360